

**1968'DEN GÜNÜMÜZE MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

Pelin Kendirli

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMMUZ, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Pelin
Soyadı : Kendirli
Bölümü : Müzik Eğitimi Bilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi : 01/07/2019

TEZİN

Türkçe Adı : 1968'den Günümüze Müzik Dersi Öğretim Programlarının
Karşılaştırılması

İngilizce Adı : The Comparison of Music Lesson Teaching Programs from 1968
to Present

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirlediğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Pelin Kendirli

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Pelin KENDİRLİ tarafından hazırlanan “Müzik Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırılması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Başkan: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Akın KUMTEPE

(Müzik Bilimleri Anabilim Dalı, Kırıkkale Üniversitesi)

.....

Tez Savunma Tarihi:01/07/2019

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez çalışmam boyunca gece gündüz demeden her zaman bana vakit ayırarak yardımlarını sınırsız bir şekilde sunan değerli tez danışmanım Doç.Dr.Şebnem YILDIRIM ORHAN'a , öğretim programları konusunda uzmanlığından faydalandığımız Prof. Dr. Aytekin ALBUZ'a , hayatım boyunca bu yolda ilerlemem için elinden gelen tüm imkanları sunmak konusunda bana bonkör davranan babam Salih VEZNELİ ve annem Sevim VEZNELİ ile ablam Zeynep KARAKUYU ile eői Emrah KARAKUYU ve abim Hasan VEZNELİ ile eői Deniz TEZEL VEZNELİ'ye; ayrıca destekleriyle hep yanımda olan Ankara'daki minik ailem Emel AYDOS ve eőim Mehmet KENDİRLİ'ye sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

1968'DEN GÜNÜMÜZE MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Pelin KENDİRLİ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz 2019

ÖZ

Öğretim programları, ülkenin ihtiyaçları, müzik eğitimi politikaları, değişen siyasi profiller ve liderlerin müziğe verdiği önem gibi sebeplerle değişime ve gelişime uğrayarak yeniden yapılandırılmışlardır. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim müzik dersi için yapılandırılmış “Müzik Dersi Öğretim Programları” bulunmaktadır. İlkokul-ilköğretim “müzik dersi öğretim programı” , öğrencilerin müzik dersinde öğrenecekleri konuların işlenişine ilişkin önemli bir kılavuzdur. Müzik öğretmenleri bu öğretim programına göre ders işlemek durumundadır. Çalışmada, 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarında uygulanan ilköğretim (1.,2.,3.,4.,5.) sınıf ilköğretim müzik dersi öğretim programları genel tarama modelinde betimsel bir şekilde incelenmiştir. Çalışmada ilköğretim müzik dersi öğretim programları ; vizyon, misyon, genel yapı, boyutları ile, program isimleri, program başlıkları, ünite-konu isimleri ve ilk kazanım açılarından sınırlandırılarak incelenmiştir. Araştırmada; 1969, 1971, 1989 programları birbiri ile benzer olup, 1994, 1995, 1997, 2002 programları ise birebir aynıdır. 2006 yılından sonra düzeltilen 2007 programı özel öğretim yöntemleri eklenerek güncellenmiştir. 2017 yılında oluşturulan program 2006 ve 2007 yılı programı üzerinde yapılan eklemeler ve güncellemelerle, ek olarakta 21. yüzyıl ile gelişen teknolojinin müzik derslerinde kullanılması bakımından değişiklik göstermektedir. 2017 yılında oluşturulan programda aynı zamanda değerler eğitimi başlığına, manevi günler, dini günler-bayramlar konularına yer verilmiştir. Araştırmada ilköğretim müzik dersi öğretim programları (1. ,2. ,3. ,4. ,5. sınıf) içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuç olarak; öğretim programlarının karşılaştırılmalarında vizyon açısından dikkat çeken 2017 öğretim programına eklenen 21. Yüzyıl ile gelişen teknolojiye müzik derslerinde de yer sağlanmasıdır. Bu sayede gelişen çağ ile beraber müzik teknolojilerinden de yararlanabilen öğrenciler yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Genel yapı ile karşılaştırılan öğretim programlarında 2006 yılından

sonra “ünite-konu” başlıklarının yerine “öğrenme alanı” başlığı ile birlikte “kazanım” ifadesi kullanılmıştır. İçeriksel yapı ve modeller açısından bakıldığında zaman zaman 1994 yılından itibaren “Müzik Dersi Öğretim Programı” adı kullanılmaya başlamıştır ve “davranışçı eğitim modeli” yerine, “yapılandırmacı model” tercih edilmiştir. Program isimlerine bakıldığında yukarıda da belirtildiği gibi öğretim programları “İlkokul Programı” içerisinde yer alırken; 1994 yılından sonra Müzik Dersi Öğretim Programı adı kullanılmaya başlamıştır. Konu-ünite içerik başlıkları, yerini öğrenme alanı-kazanım başlıklarına bırakmıştır. Ünite-konu-öğrenme alanı karşılaştırmalarında 2006-2007 öğretim programında “dinleme-söyleme-çalma” öğrenme alanı, 2017 öğretim programında “dinleme-söyleme” başlığı ile değiştirilmiştir. Her yılda her sınıf düzeyinde benzerlikler ve farklılıklar saptanmıştır. Bunun yanı sıra; programlar yenilenirken ülkenin ihtiyaçları, teknolojideki gelişmeler, ülke değerleri-kültürü göz önünde bulundurularak ve gelişime katkı sağlayacak yeni bilgi,değer ve sanatsal estetik kaygılarıyla oluşturup, programı uygulayan müzik öğretmenleri tarafından ez az bir yıl denenerek onanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Öğretim, program, öğretim programı, müfredat programı, çağdaş program.

Sayfa Adedi : 84

Danışman : Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

**THE COMPARISON OF MUSIC LESSON TEACHING PROGRAMS
FROM 1968 TO PRESENT
(Master Thesis)**

Pelin Kendirli

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2019

ABSTRACT

Educational programs were restructured by changing and developing due to reasons such as the needs of the country, music education policies, changing political profiles and the importance of leaders to music. Since the founding of the Republic until the present day, the Minister of National Education has ‘Music Course Curriculum which is structured for the primary music course. Elementary-primary education music lesson curriculum is an important guide for the students to learn the subjects of music lessons. Music teachers should be taught according to this curriculum. In this study, 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 and 2017 created primary school 1st, 2nd, 3rd, 4th, 5th) class primary school – primary music lesson. The comparison of the curricula has been demonstrated. The programs reached in the study are the programs that emerged as a result of clear casting analysis under the title of primary school-primary music lesson in the archive of the Board of Education. In this study, primary school-elementary music lesson teaching programs; vision, mission, general structure, contextual structure, program names, program titles, unit subject names and was evaluated by limiting the initial gain. 1969, 1971, 1989 programs are similar. 1994, 1995, 1997, 2002 programs are the same. The 2007 program, which corrected after 2006, was updated by adding some special teaching methods. The program created in 2017 varies with the additions and updates made on the 2006 and 2007 program, as well as the use of the developing technology in music lessons in 21st century. In the program created in 2017, the topic of values education, spiritual days, religious days-holidays issues are included. In the research, primary school-elementary music lesson teaching programs (1st, 2nd, 3rd, 4th, 5th grade) were evaluated with content analysis. As a result; in the 21st century, which is added to the 2017 curriculum, which is remarkable in terms of vision in the comparison of curricula, is to provide a place for music lessons in developing technology. In this way, it is aimed to educate students who can benefit from music Technologies with the developing age. After 2006, in the curricula compared to the general structure, the term of year learning area “was replaced with one year gain instead of unit-subject titles. When we look at the contextual structures

and models, the name “Music Course Curriculum” has been used in 1994 and instead of behaviorist education model 1994, 1994 modern education model context has been used. Thus, instead of taking the information directly from the teacher, the students have reached their own efforts and transformed the knowledge into a gain in their lives. When we look at the program names, as mentioned above, the curriculums are included in the Primary School Program; after 1994, it started to be used as the Music Teaching Program. Subject-unit content titles have been replaced by learning-area-gain titles. In this unit-subject-learning field comparisons, the area of learning in the 2006-2007 curriculum was replaced by the teaching listening-saying topic in the 2017 curriculum. Because the age group is small in playing the instrument and the lack of course hours because of the expected feedback could not be received. The comparison of the first gains was considered as the first factor that the student would encounter in the music class when he went to school, and all teaching programs were compared in terms of their initial gains. Each year, there are similarities and differences in each class level. Therefore; while renewing the programs, the needs of the country, the developments in technology, taking into account the values and culture of the country, and creating new knowledge, value and artistic aesthetics that will contribute to the development, the music teachers who practice the program have been tried for less than one year and after the confirmation is recommended.

Anahtar Kelimeler : Teaching, program, teaching program, curriculum program,
contemporary program.

Number of Pages : 84

Advisor : Assoc. Prof. Şebnem YILDIRIM ORHAN

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	vi
TABLolar LİSTESİ	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xiii
BÖLÜM I	
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu	1
Alt Problemler	2
Araştırmanın Amacı	2
Araştırmanın Önemi.....	2
Sayıtlar.....	3
Sınırlılıklar.....	3
Tanımlar	3
BÖLÜM II	
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	5
Eğitim	5
Öğretim	5
Program	6
Öğretim Programı.....	6
Eğitimde Öğretim Programları ve Öğretim Planları	7
Müfredat Programı	7
Çağdaş Eğitim Programı	8
İlgili Araştırmalar	9
BÖLÜM III	

YÖNTEM.....	11
Araştırma Modeli.....	11
Evren ve Örneklem	11
Verilerin Toplanması.....	11
Verilerin Analizi	12
BÖLÜM V	
BULGULAR VE YORUM	13
1. Alt Probleme Yönelik Bulgular	13
2. Alt Probleme Yönelik Bulgular	19
3. Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	24
4. Alt Probleme Yönelik Bulgular	25
5. Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	26
6. Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	30
BÖLÜM VI	
SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	33
1. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	33
2. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	34
3. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	36
4. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	37
5. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	37
6. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	38
Öneriler	39
KAYNAKLAR	41
EKLER	43
Ek 1. Kitap Şeklinde Ulaşılan 1969, 1971, 1989, 2002, 2006, 2017 İlkokul- İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının Kapakları	44
Ek 2. 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2007 Programlarının genel amaçları	53
Ek 3. 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2007 Programlarının açıklamaları	59

**Ek 4.1968,1969,1971,1989,1994,1995,1997,2002,2006,2007 ve 2017 yıllarına ait
olan İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programları'nın
kopyaları cd içinde aşağıda yer almaktadır. 68**

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. <i>Programların Vizyonları Bakımından Karşılaştırılması</i>	14
Tablo 2. <i>Programların Genel Yapıları Bakımından Karşılaştırılması</i>	20
Tablo 3. <i>Programların İçeriklerine Göre Karşılaştırılması</i>	22
Tablo 4. <i>Programların Modelleri Açısından Karşılaştırılması</i>	23
Tablo 5. <i>Programların İsimlerine Yönelik Karşılaştırılması</i>	24
Tablo 6. <i>Programların İçeriksel Konu-Ünite Başlıkları Yönelik Karşılaştırılması</i>	25
Tablo 7. <i>1. Sınıfların Konu Ünitelerinin Karşılaştırılması</i>	26
Tablo 8. <i>2. Sınıfların Konu Ünitelerinin Karşılaştırılması</i>	27
Tablo 9. <i>3. Sınıfların Konu Ünitelerinin Karşılaştırılması</i>	28
Tablo 10. <i>4. Sınıfların Konu Ünitelerinin Karşılaştırılması</i>	29
Tablo 11. <i>5. Sınıfların Konu Ünitelerinin Karşılaştırılması</i>	29
Tablo 12. <i>Birinci Sınıf İçin Ünitelerden / Öğrenme Alanından Seçilen İlk Kazanımların Karşılaştırılması</i>	30

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
TDK	Türk Dil Kurumu
TTKB	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde 1968 yılından 2017 yılına kadar olan 11 adet Müzik Dersi Öğretim Programı ve ilköğretim programlarını karşılaştırmalı olarak inceleyeceğiz.

Problem Durumu

Müzik, kişinin doğum öncesinden itibaren başlayan, hayatının her sürecinde yer alan, estetik gelişime katkıda bulunan, sosyalleşmesine imkan sağlayan toplumsal bir olgudur. Müziğin sanatsal katkılarının yanısıra çocuğun gelişimi açısından önemli rolleri olduğu pekçok araştırmada ortaya konmuş, kanıtlanmış bir gerçektir. Peki çocuk müzik yoluyla eğitime nerede başlar? Kişi ilk formal müzik eğitimini ilkökula başladığı yıl alır. Müzik dersi günümüzde devlet okullarında sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Müzik dersi belirli bir plan dahilinde uygulanır. Planlama süreci program şekline dönüşerek “Müzik Dersi Öğretim Programını” oluşturmuştur. Müzik öğretim programları, ülkenin ihtiyaçları, eğitim ve müzik eğitimi politikaları, değişen siyasi profiller ve liderlerin müziğe verdiği önem gibi sebeplerle değişime ve gelişime uğrayarak yeniden yapılandırılmışlardır. Yapılandırılan yeni programlar ile ülkenin müzik eğitiminde ne gibi değişiklikler olmuştur? Bu konuda programı uygulayan müzik öğretmenlerinin görüşleri nasıldır? Programlar Milli Eğitimin hedeflerine ne derece hizmet etmektedir? Yapılan farklı araştırmalar ile yukarıdaki sorulara cevap aranmış ve çalışmalar sonucunda eğitime katkı sağlayacak yeni öneriler getirilmiş bu öneriler doğrultusunda yeni programlar yapılandırılmıştır. Özellikle 2006’dan sonra öğrencinin de etkin olduğu programlar yer almış gelişen teknolojiye uyum sağlamayı hedefleyen 2017 programı ortaya konmuştur. Bu çalışmanın problem cümlesi 1968’den günümüze uygulanmış ilköğretim müzik dersi programlarının karşılaştırılmaları nasıldır? biçiminde oluşturulmuştur.

Alt Problemler

1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 ilkokul-ilköğretim müzik dersi öğretim programlarının;

1. Vizyon ve misyon bakımından karşılaştırılması,
2. Programların dökümsel çözümlenmeleri açısından genel yapıları ile içeriksel çözümlenmeleri ve modelleri bakımından karşılaştırılması,
3. Öğretim programlarının isimleri bakımından karşılaştırılması,
4. Programların içeriksel konu-ünite başlıkları bakımından karşılaştırılması,
5. İlk beş sınıfın konu-ünite-öğrenme alanı bakımından karşılaştırılması,
6. İlk beş sınıf için örnek olarak her üniteden/öğrenme alanından seçilen kazanımlar bakımından karşılaştırılması nasıldır?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarında yapılandırılmış, revize edilmiş ilk beş sınıfa ilişkin ilkokul-ilköğretim müzik dersi öğretim programlarındaki karşılaştırmalar sonucunda benzerlikler ve farklılıkları ortaya koymaktır. Programların karşılaştırılmalarından elde edilecek olan bilgiler ileride bilgi edinmek isteyen öğretmenler, müzik öğretmeni adayları ve müzik dersi programları inceleyen kişilere fikir verecektir. 21. yüzyıl becerilerine ve gelişen teknolojiye bağlı olarak uyumlanan 2017 müzik dersi öğretim programı ile geçmiş yıllara ait yapılandırılmış öğretim programlarının karşılaştırılması da araştırmanın diğer bir amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın Önemi

İlkokul-ilköğretim “müzik dersi öğretim programı” , öğrencilerin müzik dersinde öğrenecekleri konuların işlenişine ilişkin önemli bir kılavuzdur. Müzik öğretmenleri bu öğretim programına göre ders işlemek durumundadır. Araştırmada ulaşılan programlar, Talim Terbiye Kurulunun arşivinde ilkokul-ilköğretim müzik dersi öğretim programı başlığı altında net bir dökümsel analiz sonucu ortaya çıkan programlardır. Bu araştırma, programların karşılaştırılarak ortaya konulması bakımından önemli görülmektedir.

“Karşılaştırmalı inceleme ve analizler sonucunda program geliştirme süreçleri esnasında olduğu gibi uygulama süresince de programın yapısını ortaya koyup uygulanabilirliğine ilişkin daha iyi bir hale getirilmesine olanak sağlaması bakımından önemli görülmektedir” (Albuz, Demirel, 2019).

Sayıtlar

Bu araştırmada;

Araştırma modelinin, araştırmanın konusuna uygun olduğu,

Araştırmada kullanılan İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının, araştırmanın amaçlarına uygun bir veri toplama tekniği olduğu varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu çalışma,

- 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarında oluşturulmuş ve yapılandırılmış”İlkokul-İlköğretim Programları”, “İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programları” ve “İlk Beş Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı” ile ,
- İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programları; vizyon, misyon, genel yapı, içeriksel yapı, program isimleri, program başlıkları, ünite-konu isimleri, ilk kazanım açılarından sınırlandırılarak değerlendirilmiştir.

Tanımlar

Vizyon: İleri görüş, Ülkü, Görünüm, Sağgörü (TDK).

“Vizyon, kelime anlamıyla olay ve olguları değerlendirme sürecidir. Bu kelime, kısmen gerçek olmayan soyut bir olgu gibi algılansa dahi, temelinde gerçekleştirilmek istenen genel amaç ve uygulama ilkesi bulunmaktadır” (Ersoy, 2006).

Misyon: Görev, amaç. Kişiye ya da kurula verilen özel görev (TDK).

Çözümleme: Çözümleme, kısa şekliyle, “parçalara ayırma, ortaya çıkartma, açıklığa kavuşturma” demektir (Uçan,1993) .

Program Modeli: Programlama Modeli, programlamanın özünde büyük ya da önemli bir ifade kaybına uğramadan, yalın ve basit bir şekilde tanımlanması açıklamasıdır. (Uçan, 1993).

Konu: Konuşma, yazı, eser gibi bölümlerde incelenen düşünce, olay ya da olgu (TDK).

Ünite: Dersin bölümlerinden her biri (TDK).

Kazanım: kazanmak eylemi, kazanma.(TDK).

Amaç: Ulaşmak istenilen sonuç, maksat(TDK).

Davranış: Dıştan gözlemlenebilecek tepkilerin toplamı(TDK).

Öğrenme Alanı: Öğrencilere kazandırılacak ve verilecek birbiriyle bağlantılı kavram, beceri, anlayış, tutum ve değerlerin bütün bir şekilde görülebildiği ve bu şekilleri organize eden yapıdır (MEB, 2009, s. 46).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Eğitim

Eğitim kavramı araştırmalarda farklı anlamlar bakımından incelenmiş, řu şekilde açıklanmıştır. Ertürk (1984, s. 9-10) eğitimi “Kişinin davranışlarında, yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak değişiklik meydana getirme sürecidir” şeklinde tanımlar. Sönmez’e (1994, s. 2) göre eğitim “fiziksel uyarımlar sonucu beyinde istendik biyo- kimyasal değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlamaktadır. Demirel (2003, s. 222) bireyin her yaşta öğrenmeye gereksinimi olduğunu ve bu ihtiyacı kimi zaman yaşının gerektirdiği etkinlikleri yerine getirebilmesi için gerekebildiği gibi, kimi zaman da mesleki anlamda gerekebileceği şeklinde vurgulamaktadır. Çelenk eğitim kavramı ile alakalı olarak, bireyin doğumundan ölümüne dek süregelen bir olgu süreci yaşandığını ve bu yüzden politik, sosyal, kültürel ve bireysel boyutlarını aynı anda içerisinde bulundurması gerektiğini söylemektedir (Çelenk, 2010, s. 21).

Öğretim

Türkçe sözlükte öğretim, bir amaca göre belli bilgileri verme işi, tedrisat, talim, öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme işi olarak tanımlamaktadır (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 1988, s. 1131).

“Okul gibi eğitim kurumlarında yapılan planlı, kontrollü ve örgütlenmiş öğretim faaliyetlerine öğretim denir” (Erden, 1998, s. 65).“Öğretim, okullarda gerçekleştirilen öğretim ve öğrenme faaliyetlerinin bütünüdür. Yani öğretim; öğretim ve öğrenmeyi birlikte kapsamaktadır. Öğrenmenin gerçekleşmesi ve istenen davranışların bireye kazandırılması için uygulanan süreçlerin tümüdür” (Varış, 1985, s. 13).

İlkokul, ilköğrenim kurumudur. Örgün eğitimin zorunlu ilk dört yılını ifade eder. İlkokullar yönetmeliğine göre, devlet tarafından veya devlet adına açılan ve yönetilen veya denetlenen resmi ve özel ilkokullar, mecburi öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocukların eğitimi ve öğretimini sağlarlar. Ortaokul; Örgün eğitimin zorunlu olan ikinci dört yılını ifade eder. Lise; Örgün eğitimin son dört yılını ifade eder.

1997’de çıkarılan bir yasayla Türkiye’de ortaokul, ilkokulla birleştirilerek ilköğretim adını aldı. 2012 yılında yapılan düzenlemelerden sonra; öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci 4 yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci 4 yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul ve üçüncü 4 yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilmiştir.

Program

Program yaşamsal bir ihtiyaç, gereksinime yönelik bir “yapılması gerekenler listesi”dir. Günlük yaşamda dahi bir sonraki günü-süreci-ay-çalışmayı programlamamız zamanı verimli kullanmaya ve elde ettiğimiz ürünün niteliğine olumlu etki eder.

Program, gerek günlük yaşamda, gerek meslek yaşamında, gerekse eğitimde geçmişten beri çok sık kullanılan temel kavramlardan ve en çok gündeme gelen temel uygulamalardan bir tanesidir. Özellikle çağımızda günlük yaşam, meslek yaşamı ve eğitim, çoğunlukla, olabildiğince programlı şekilde gerçekleştirilmeye çalışılır. Çünkü programı olmayan, programa yer vermeyen ya da programa uygulanmayan bir yaşam, etkinlik ve eğitim yeterince tutarlı, başarılı ve etkili olamaz. Bu durumun farkında ve bilincinde olan insan yaşamında, iş yaparken ve eğitilirken programsız yapamaz. Böylelikle program kişisel, toplumsal ve kültürel hayatın her alanında “bilinçli, düzenli, programlı ve yöntemli” insan etkinliklerinin temel ögesi durumuna gelir. Bu çabaların ve etkinliklerin yoğun olduğu alan, şüphesiz “eğitim”dir (Uçan,1992-1993, s. 11).

Öğretim Programı

Öğretim programı, eğitim bilimlerine ilişkin bir ifade olup, ‘Bir okulu bitirmek ve ya bir alanda uzamanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plan, ders programı, müfredat, müfredat programı’ şeklinde açıklanmıştır (Türk Dil Kurumu, 2017).

Öğretim programı, eğitim programında ağırlıklı olan, genellikle belli bilgi gruplarından oluşarak okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük programdır (Varış,1996, s. 14). Her dersin, her sınıfa uygun yapılandırılmış öğretim programı bulunmaktadır. Programlar alan uzmanlarından oluşan bir komisyon ile, her sınıfın ihtiyacına hizmet etmek üzere hazırlanmaktadır.

Eğitimde Öğretim Programı ve Öğretim Planları

Türkiye’deki eğitimde “öğretim planı”, bir öğretim programının belli bir yer, belli bir süreç ve belli bir öğrenci grubuna o grubun eğitimcisi tarafından uyarlanmış şeklidir. Öğretim planı “bir öğretim programının belli bir öğrenci grubuna uygulanması sırasında nelerin nasıl, ne zaman ve hangi sıra ile yapılacağını gösteren plan” olarak da tanımlanır (Özçelik 1987, s. 205). Buna göre öğretim programı, belli bir yer ve zamanda belli bir öğrenci grubuna uygulanmak istendiğinde, o yer ve zamanda o öğrenci grubunun eğitiminden sorumlu eğitimciler tarafından o öğrenci grubuna uyarlanarak öğretim planlarına dönüştürülür. Yani öğretim programının öğretim planlarına dönüştürülmesi, o öğretim programının belli bir yer ve zamandaki belli bir öğrenci grubuna uyarlanarak, uygulanması demektir. Bu uyarlama o grubun öğretmeni tarafından yapılır. Bir öğretim programının öğretim planlarına dönüştürülmesiyle birlikte öğretim programındaki olası öğeler, öğretim planlarında kesin öğelere dönüşür. Başka bir şekliyle; bir öğretim programında kapsanan olası öğeler öğretim planlarında kapsadıkları andan itibaren kesin öğeler niteliği kazanmış olur. Bir öğretim programı dönüştürüldüğü öğretim planlarıyla güncelleşir ya da güncellik kazanır. Bir öğretim programının öğretim planlarına dönüştürülmesinde sırasında, alan ile ilgili öğretmenler ya da öğretim elemanları görev alır. Öğretim Programı bu kişilerin aslı görev, yetki, sorumluluk ve yükümlülük alanı içine girer. Bir öğretim programı oluşturulurken, belli bir yer ve zamanda belli bir öğrenci grubuna uygulanmak üzere uyarlanır ve böylece öğretim planlarına dönüştürülmesi sırasında değişik öğretim planı tür ve çeşitlerinden yararlanır (Uçan,1992-1993, s. 23).

Müfredat Programı

Müfredat Programı, çoğu zaman “derslerin adlarını, sınıflarını (yıllarını-yarıyıllarını), haftalık ders saatlerini, okutulma biçimlerini, konularını ve birtakım açıklamaları kapsayan

bir bütün”dür. Müfredat kelimesi Arapça’da tek ve ya tekil anlamında kullanılan “müfred” kelimesinden gelmektedir. Buna göre “müfredat” tekil olguların tek olarak ardarda dizilmesinden ve böylece toptan bilinen şeylerin ardarda sayılıp dökülmesiyle oluşan bir sayım-döküm demektir. Bu bağlamda müfredat programı başlarda bir “dersler dizelgesi”, sonraları ise “derslerin adlarını ve haftalık ders saatlerini gösteren bir çizelge”, daha sonraları da “derslerin adlarını, haftalık ders saatlerini, konularını ve bazı açıklamaları kapsayan bir bütün” olarak şekillendirilmiştir. En sonunda ise bütün bunlara veya bütün bunların önüne amaçların da eklenmesiyle birlikte günümüz öğretim programı anlayışıyla kısmen örtüşen bir yapıya kavuşmuştur. Müfredat programı bir ‘dökümsel program’ olarak da adlandırılabilir, nitelendirilebilir. Genel olarak, müfredat programı daha çok konu alanı ayrıntılarına yer verir, öğretim programı ise daha çok hedeflere ve hedef davranışlara (veya amaçlara ve amaç davranışlara) öncelik tanır (Uçan,1992-1993, s. 19).

Çağdaş Program

Çağdaş/Çağcıl Program, çağdaş koşulların gereklerine ve çağcıl anlayışa göre oluşur.

Çağdaş eğitimin boyutları 3’e ayrılmaktadır:

- Öğretim
- Öğrenci Kişilik Hizmetleri
- Yönetim

Amaç: Bireyin tüm kapasitelerini kendisi ve toplum için en uygun düzeyde geliştirmektir.

Geleneksel eğitim ve öğretim kavramı insanların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Bu durum ise başka bir hizmet alanına ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Geleneksel eğitim anlayışı öğretmen ve program merkezli bir anlayış sunmasından dolayı öğrenciyi salt bilgiye ulaştırmada hazır bir ortam sunmaktadır. Dolayısıyla ezberci sisteme yatkınlık yaratmaktadır. Çağdaş eğitim bireyin her yönüyle bir bütün olarak kendisi ve toplum için en uygun düzeyde gelişmesini amaçlar.

Çalışmamızda yer alan programlar türleri 1994 yılına kadar müfredat programı,1994 yılından sonraki programlar ise çağdaş öğretim programı şeklinde oluşturulmuştur (Uçan 1992-1993, s. 15).

İlgili Araştırmalar

Albuz ve Demirel (2019) 2009 Ortaöğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ile 2018 Ortaöğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Karşılaştırılmalı Kuramsal Çerçeve Analiz isimli yaptığı makalede, iki programı karşılaştırmalı olarak incelemek ve bu incelemeler ışığında değerlendirmeler yapmak hedeflenmiştir. Betimsel bir model benimsenen bu araştırma, genel tarama modelinde karşılaştırmalı alan araştırması üzerine kurgulanmıştır.

Programda, müzik dersi öğretim programlarının biçimsel açıdan, müzik dersi öğretim programlarının; programın temel yapısı ve öğrenme alanları boyutunda, programlarının özel amaçlar boyutunda, programlarının içeriksel açıdan, programlarının içeriksel açıdan ve kazanımlar boyutuna ilişkin karşılaştırmaları tablolaştırılarak ortaya konmuştur. 2009 ortaöğretim müzik dersi öğretim programında “söyleme-çalma ve dinleme” öğrenme alanları bulunmakta iken, 2018 ortaöğretim müzik dersi öğretim programında “çalma” öğrenme alanı çıkartılmış, “söyleme-dinleme” öğrenme alanı olarak birleştirilmiştir.

Özgül (2009) Türkiye’ de İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Çözümlemesi adlı makalesinde; Türk örgün eğitim sisteminin ilköğretim okullarındaki müzik derslerine ilişkin; 1994’ten bu yana uygulanmakta olan ilköğretim müzik dersi öğretim programıyla yeni uygulamaya konulan 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının birbirleriyle karşılaştırmalı bir çözümlemesi yapılarak programların müzik eğitimcileri tarafından algılanması için, müzik dersi öğretim programlarının uygulama sürecinde okullarda karşılaşılan güçlükler irdelenmiş, müzik derslerini yürüten sınıf ve müzik öğretmenlerinin daha etkin ve verimli bir müzik eğitimi süreci geçirmelerine için temel çözüm önerileri sunmuştur. Araştırmada 1994 ve 2006, 1994 ve 2006 yılları müzik dersi öğretim programının temel yapısı başlıkları altında incelemeler tablolar halinde sunulmuştur.

Demirci, Albuz (2009) 1994 – 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının Kuramsal Analizi adlı çalışmasında; 1994 – 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programlarının dayandığı temel felsefelerin karşılaştırılması, 1994-2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programlarının biçimsel ve içeriksel açıdan çizelgesel olarak karşılaştırılması, 1994-2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programları arasındaki öğretim yöntem ve tekniklerinin karşılaştırılması, işbirliğine dayalı aktif öğrenme yaklaşımı, öğrenme alanı odaklı öğretim anlayışı, oyun-dans-devinim yaklaşımı başlıkları üzerinde araştırmalarını yürütmüşlerdir. Sonuç olarak, 1994 öğretim programı, döneminin en çağdaş program modellerinden biri olduğu söylenebilir. 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının ana materyalini ders kitabı oluşturmakla birlikte; 2006 ilköğretim

müzik dersi öğretim programı ile birlikte müzik ders kitabı uygulaması son verilmiş, yerine öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitapları getirilmiştir. 1994 İlköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesini davranışçı yaklaşım, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesini ise yapılandırmacı yaklaşım oluşturmuştur. 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ünite bazında oluşturulmuş, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ise öğrenme alanları üzerine teşkil edilmiştir. Hem 1994, hem de 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı öğrenci merkezli, çok boyutlu ve çağdaş öğretim programı modeli görünümünde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada; 1994 ve 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programları da dahil olmak üzere, hiçbir öğretim programı ve kuramı birbirinin alternatifi olarak değil, aksine tamamlayıcısı olarak görülmesini ve her birinin olumlu yönleri öne çıkartılarak gerektiğinde yararlanma yoluna gidilmesini, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan yeni öğretilerin etkinlik esasına dayalı olarak etkili bir biçimde uygulanabilmesi için; müzik derslerinin süresinin haftada en az 2 saate çıkarılması gerektiğini, belirli aralıklarla programın uygulamadaki görünümüne bakılmasını ve gelen dönütler çerçevesinde değerlendirme çalışmaları yapılarak program sürekli güncel halde tutulmasını önermişlerdir.

Gençoğlu (2013) “İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Bilişsel Alan Kazanımlarına Ulaşma Düzeylerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında, ilköğretim 6. sınıf müzik programındaki bilişsel alan ile ilgili kazanımlara ulaşma düzeyinin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu araştırmanın evreni; 2011-2012 Eğitim- Öğretim yılında Erzurum’daki 6. sınıf müzik dersi öğrencileri, örnekleme ise; Erzurum merkez ilçedeki 4 ilköğretim okulunun 227 kişilik 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada betimsel araştırmalardan genel tarama modelinden yararlanılmış ve araştırma için belirlenen konunun temellendirilmesi ve yönlendirilmesi için literatür taraması yapılarak konuyla ilgili bilgiler toplanmıştır. Çalışma örnekleme uygulanan düzey belirleme testinde bulunan soruların kapsadığı konular açısından sonuçlar incelendiğinde, öğrencilerden beklenen bilişsel alan ile ilgili kazanımların belli konular üzerinde oldukça yetersiz kaldığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Başta “Ritm Kalıp ve Süreleri” olmak üzere, “Enstrüman Çeşitleri”, “Dolap İşareti”, “Atatürk’ün Sevdiği şarkılar”, “Atatürk ve Müzik”, “Dizi Kavramı” ve “Nota ve Sus Değerleri” gibi konuları yansıtan kazanımların yeterli düzeyde gerçekleşmediği görülmektedir. Bilişsel alan ile ilgili kazanımların değerlendirilmesinde sözel ölçme yöntemlerinin yanı sıra, yazılı ölçmeler de yapılabilmesinin bilgiyi ölçmede daha olumlu sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

Toraman (2013) “Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Programında Yer Alan Müzik Dersine Yönelik Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma” adlı çalışmasında, Müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi ile ilgili görüş ve deneyimlerinden yola çıkarak, müzik dersi öğretim programının uygulanışındaki destekleyici ve engelleyici faktörleri saptamak ve bunların program geliştirme bağlamında değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına yer verilmiş ve durum çalışması desenlerinden bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma alanını Batı Anadolu’da şehir merkezi ve merkeze bağlı köylerinde bulunan, ilköğretim okullarında 2011-2012 ders yılında görev yapmakta olan Müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmada, araştırma problemine ilişkin zengin bilgi kaynağı olabilecek on katılımcı, Kartopu Örneklemeye tekniğine başvurulmuş ve belirlenmiştir. Eldeki araştırmada, önceden ana çizgileri belirlenmiş ve daha sonra görüşme esnasında sonda soruların eklendiği yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen nitel veriler, içerik analizi tekniği ile çözümlenmiş; öğretmenlerin görüşme esnasındaki ifadelerinden bulgular elde edilmiştir. Bulgular, öğretmenlerin müzik dersinin fayda boyutuna değinmelerine rağmen üzerlerinde yüksek not baskısı yaşadıklarına; Müzik dersinin veli, idare, öğrenci ve diğer alan öğretmenleri tarafından önemsiz olarak görüldüğüne dair dikkate değer kanıtlar sunmaktadır. Öğretmenlerin önem boyutundaki sorunlara ek olarak, müzik dersi öğretim programını uygulama sürecinde karşılaştıkları engelleyici deneyimleri de, müzik öğretim programının kazanım, içerik, öğrenme öğretme süreci ile ölçme değerlendirme boyutlarının program düzenleme (revision) bağlamında yeniden değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Arıcı (2011) “2006 İlköğretim Müzik Programının Uzman Ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında, Öğretmenlerin, 2006 Müzik Öğretim Programı ile ilgili görüşleri nelerdir? , Öğretmenlerin, 2006 Müzik Öğretim Programı’nı uygulama yeterlilikleri ile ilgili görüşleri nelerdir? , Öğretmenlerin, öğrencilerin 2006 Müzik Öğretim Programı’nın öngördüğü becerilere sahip olma durumları ile ilgili görüşleri nelerdir? , Öğretmenlerin, 2006 Müzik Öğretim Programı’nın gerektirdiği fiziki ortam ve araç-gereç yeterlilikleri ile ilgili görüşleri nelerdir? Sorularına cevap aranmıştır. Araştırmanın örnekleme, İstanbul ili ilköğretim okullarında müzik derslerine giren 131 öğretmen ve görüşleri alınan 3 uzmandan oluşmaktadır. Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Müzik Öğretimi Program Değerlendirme Anketi kullanılmıştır. Marmara Üniversitesi Anket Sistemi’ne yerleştirilen ankete, İstanbul ilinde müzik

derslerine giren 41 öğretmen yanıt vermiştir. 90 öğretmenin görüşleri de, İstanbul Müzik Öğretmenleri sempozyumuna iştirak eden öğretmenlere random olarak uygulanmak sureti ile alınmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamında analiz edilmiş, bu analizlerde frekans ve yüzde dağılımları, aritmetik ortalama ve standart sapma, bağımsız gruplar testi ve Pearson"s momentler çarpım korelasyonu teknikleri kullanılmış ve elde edilen istatistiksel çözümler yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin 2006 Müzik Öğretim Programına ilişkin görüşlerinin daha çok ortalarda olduğu, "Hiç katılmıyorum" ile "Tamamen katılıyorum" gibi uçlarda görüş bildirmediikleri ve programa ilişkin düşüncelerinin çok olumlu olmadığı görülmüştür. Uzmanlar ise 2006 Müzik Öğretim Programı'nın özellikle uygulama aşamasında sorunlar olduğunu belirtmişlerdir. Haftada bir ders saati olan (40 dk.) süre programın uygulanmasını mümkün kılamamaktadır. Müzik dersleri en az haftada 2 saat olmak üzere artırılmalıdır. Tüm sınıflar düzeyinde müzik dersleri branş öğretmenleri tarafından verilmelidir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar, öğretmen adaylarını müzik öğretim programının çok iyi anlaşılması ve başarı ile uygulanması açısından iyi bilgilendirilmeli özellikle çağdaş müzik eğitimi yöntemlerine yönelik bol etkinlik ve uygulama yaptırmalıdır. Müzik öğretmeni yetiştirilen kurumlarda eğitim müziği besteciliğine ağırlık verilmeli ve müzik dağarının gelişmesine katkı sağlamalıdır önerilerinde bulunulmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi bölümleri bulunmaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırma genel tarama modelinde olup, betimsel bir çalışmadır. Bu çalışma, 1968'den günümüze kadar yapılmış olan ilkokul programları ve müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırılarak değerlendirilmesine ilişkin bir çalışma olup; müzik dersi öğretim programının vizyon, misyon, genel yapı, içeriksel yapı, model, program isimleri, konu-ünite başlıkları ve ilk kazanımlara ilişkin mevcut durumu tespit etmek ve aksayan yönlerine ilişkin çözüm yolları bulmak için hazırlanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın uygun yöntem ve tekniklere dayalı bir modele oturtulması için öncelikle konuyla ilgili yurtiçi literatür taranmıştır.

Evren ve Örneklem

1968 yılından 2017 yılına kadar yapılmış olan ilkokul programı, ilkokul müzik dersi öğretim programı ve bu programların ilk beş sınıfı bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklem evrenin tamamını kapsamaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler MEB Talim Terbiye Kurulu'ndan ve Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora programında açılan “Müzik Eğitiminde Program Geliştirme ve Hazırlama Süreçleri” ve “Program Değerlendirme” dersleri, ders materyallerinden bizzat temin edilmiştir. Talim terbiye kurulunun fihrisinde yer alan senelik kurul kararlarına ait bilgiler 1927 yılından günümüze kadar olan süreci kapsamaktadır. Talim terbiye kurulunun arşivinde “müzik” anahtar kelimesi ile tarama yapılmış ve tarama sonucunda ortaya çıkan programların en eskisi 1968 yılı itibari ile sonuçlanmıştır. Günümüze en yakın şekilde yayınlanmış olan program 1968 programı olarak araştırma için ilk program olarak kabul edilmiş ve bu yıldan itibaren olan programlara ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bilimsel tabanına ve konusuna yönelik verileri toplamak amacıyla 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait olan “ilkokul programları”, “ilkokul-ilköğretim müzik dersi öğretim programları” ve bu programlarda yer alan “1., 2., 3., 4., 5. sınıf düzeyleri” karşılaştırılmıştır. Programlarda geçen genel amaçlar vizyonları, açıklamalar kısmı ise misyonları temsil etmektedir. Programların Vizyonları Ve Misyonlarına Göre Karşılaştırılması Nasıldır? sorusuna genel amaçlar ve açıklamalar kısmından faydalanarak ulaşılmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUM

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Programların benzer vizyonları bakımından karşılaştırılmaları

Tablo 1

Programların Benzer Vizyonları Açısından Karşılaştırılması

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencilerin yaratma yetenekleri ile anlatım güçlerini arttırabilmek	Yaratma yetenekleri ve anlatım güçleri gelişir	Yaratıcı müzikal çalışmalar yapmak	Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik üretme sayesinde geliştirmek	Yaratıcılığını ve yetenek gelişimlerini müzik yoluyla arttırmak
Öğrencilerin tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile birlikte, sorumluluk duygusu kazanmasına yardımcı olabilmek	Tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile sorumluluk bilinci kazanır	Müzikeye sevgi, paylaşma ve sorumluluk bilincini geliştirebilmek	Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilmek	Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirebilmek
Müzik ile öğrencilere ulusal ve evrensel sanat değerlerini tanıtarak benimsetmek ve sevdirmek	Milli evrensel sanat değerlerini tanıtarak müziği benimser ve sever	Geleneksel, çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilmek	Yerel, kitlesel, ulusal ve uluslararası müzik kültürlerini tanıyabilmek	Yerel, kitlesel, ulusal ve uluslararası müzik kültürlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zengin bir birikim olarak algılamasını sağlamak
Öğrencilerin okul içi ve okul dışı yaşantılarını yaşantılarını zenginleştirerek zamanlarını müzikle değerlendirmek için istek ve alışkanlıklarını kuvvetlendirmek	Okul içi-dışı tecrübeleri zenginleşip gelişirken zamanını müzikle değerlendirmek için istek ve alışkanlık kazanır	Çevresindeki müzik etkinliklerine katılım sağlayabilmek	Müzik sayesinde bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirerek topluma faydalı bireyler olmak	Bireysel ve toplu halde değişik türlerde şarkılar dinlemek, söylemek, çalmak
Çevresel müzik kalkınmasının ve yurt çapında müzik gelişmesinin temeli olarak çağdaş Türk müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandırıp geliştirecek ortamın yaratılmasını sağlamak	Çevresel müzik kalkınmasının ve yurt çapında müzik gelişmesinin temeli olarak çağdaş Türk müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandırıp geliştirecek ortamın yaratılması hakkında fikir sahibi olur	Ulusal birliğimizi bütünlüğü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran, şarkı dağarcığına sahip olabilmek	Milli birlik, bütünlük artırıcı ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürüne sahip bireyler olmak	Milli birlik, bütünlük artırıcı ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürüne sahip bireyler olmak

Tablo 1’de vizyonlar; birebir aynı vizyonların olduğu yıllar ile tek sütun altında sunulmuştur. Ayrıca 1968 yılına ait vizyonlar ile 1969, 1971 ve 1989 programlarının vizyonları benzer, 1994, 1995, 1997, 2002 programları ile 2006, 2007 ve 2017 yıllarının vizyonlarının benzer olduğu söylenebilir.

1969, 1971, 1989 programlarının vizyonları ile 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programlarını vizyonları ve 2006 ve 2007 yılına ait programların vizyonları birebir aynıdır. 2017 yılına ait vizyonlar önceki yıllarda yapılan vizyonlardan yola çıkılarak oluşturulmuştur.

Programların misyonları bakımından karşılaştırılmaları

1968, 1969, 1971, 1989 yıllarına ait misyonlar

1. Bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa gitmek,
2. Müzikten bilgiye gitmek,
3. Müziği yaşayışa katmak,
4. Müzik eğitiminde bütünlük,
5. Müzikten yararlanma,
6. Ses ve çalgı müziğinin el ele yürütülmesi,
7. Yaratma duygusu ve yeteneğinin geliştirilmesi,
8. Çocuğa kendi sesini sevdirmeye ve ses eğitimi,
9. Kulak eğitimi,
10. Zevk eğitimi ve sanata yönelme,
11. Müzik eğitiminde çevreyle bağlantı kurmak

1994, 1995, 1997, 2002 yıllarına ait misyonlar

1. Programlar, ilköğretim kurumlarındaki sekiz yıllık müzik derslerini bir bütün olarak kapsamaktadır.
2. Programlar, ilköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim yaş düzeyindeki çocuğun müzikal gelişimi ile birlikte göz önünde bulundurularak Birinci Devre (1. 2. 3.) , İkinci Devre (4. 5.) ve Üçüncü Devre (6.7.8.) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşmaktadır.
3. Programın birinci ve ikinci devreleri, diğer derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi çevresi üzerine de oturtulmaktadır.

4. Programlarda, müzik dersi ile mihver dersler arasındaki btnlgn yanısıra, hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmaktadır.
5. Programlarda, birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri ve ya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmaktadır.
6. Programlarda müzik dersleri, diğer derslerle ilişkileri yanısıra müzik alanının kendi özellikleri de gözetilerek konular üniteler halinde belirlenmektedir.
7. Programlarda, ilköğretim çağı çocuklarının tümünü “Genel Müzik Eğitimi” almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programlarda, lkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin tümüne yer veren, milli birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmaktadır.
9. Programlar, müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.
10. Programların birinci ve ikinci devrelerinde yer alan “evremiz ve Müzik”, ile “Atatürk’mz ve Müzik” niteleri esnek ünitelerdir. Bu niteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.
11. Programların özellikle birinci ve ikinci devrelerinde ğrenci için ülkemizde yapılması planlanan “ Vurmalı Ezgi algısı” n grlmektedir. Bunun yanısıra öğrencilerin ilgilerini ve evre özellikleri de göz önünde bulundurulurken diğer çocuk algılarının da kullanılması beklenmektedir.
12. Müzik derslerini, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olmadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun yerlerde yapılabilmelidir.
13. Programlarda, ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrıştırılmıştır.
14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel ğretim yöntemlerinin yanında “ zmleme, yaratma, sorma-cevaplama, yeniden bulma, örnekleme, anlatma, tartışma, ykleme gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre de yer verilmektedir.

15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli “yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme” gibi ilkeler esas alınmalıdır.
16. Programlarda yer alan öğelerden “öğretme-öğrenme” durumları (işleniş) ile “sınama-ölçme durumları”na ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmektedir. “Değerlendirme” ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile, son ünitesinin bitiminde yer verilmektedir.
17. Programda, ses ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde ele alınması ilke edilmektedir. Ünitelere göre sınıf ve öğrenci düzeyine uygun, eğitici niteliği yüksek, ezgi-söz uyumu (prozodisi) doğru, ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapılmaya elverişli olmasına dikkat edilmelidir.
18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının sözünden, ezgisinden ya da ritminden yola çıkılarak genellikle “bütün-parça-bütün” yöntemi uygulanabilir. Ancak, yeri geldikçe “parçadan bütüne “ yönteminden yararlanılabilmektedir.
19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince “ yaratıcı çalışmalar”a yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak “ oyunlaştırma” ya özen gösterilmelidir.
20. Şarkı öğretimi, birinci devrenin ilk iki yılında daha çok “işitme” yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol, diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. “Müzik yazısı yoluyla” (notasından) şarkı öğretimi ise, en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.
21. Ses değişimi sürecinde, öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritim eğitimine ağırlık verilmelidir.
22. Derslerin işlenişi, kesinlikle müzik yapma (söyleme, çalma, yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir çalgı ile başlayıp, yine bir algı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğretilen şarkı ile başlanıp, yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkıların birbirini izlemesi ile programda öngörülen “etkin bir şarkı dağarcığı” oluşturulabilir.
23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri, dersin genel akışı ve işlenişi çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok, küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.

24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesi gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına, geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.
25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun , her müzik dersi programın “amaçlar, davranışlar, öğretme-öğrenme durumları (işleniş), sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri” öğelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.
26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim kurumlarını esas amakla birlikte, bu genel çerçeve içinde müzik ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkokul, ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir niteliktedir.

2006, 2007 yıllarına ait misyonlar

1. Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci temelinde işlenmelidir.
2. Öğrenci çekinik olmamalı, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak bir şekilde katılabilmelidir.
3. Öğrenilecek her beceri ve bilgi, kesin olarak hayatın içerisinde kullanılabilir ve işlevsel yönlü olmalıdır.
4. Programda sürekli olarak bilişsel kazanımların yer alması yerine, kişilerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine yönelik kazanımlara önem verilmelidir.
5. Öğrenilen her bilgi, mutlaka uygulanabilir ve basit şekilde olmalıdır.
6. Müzik dersi sadece yaşanarak ve yaşatılarak işlenir. Dolayısıyla her derste olabildiğince, müziğin tüm boyutlarına yer verilmeye çalışılmalıdır.

2017 yılına ait misyonlar

1. Müziği tanıyabilme,
2. Müzik - beden uyumunu yakalayabilme,
3. Müzikte dinleme, söyleme ve ritim etkinliklerini kullanabilme,
4. Müziği bireysel ya da toplu halde yapabilme,
5. Müzikle toplum arasındaki ilişkiyi görebilme,
6. Müzikle birlikte kültür, tarih ve estetik arasında bağ sağlayabilme,
7. Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme,
8. Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini çözümleyebilme,
9. Müziğin her insan için öğrenilebilirliğini anlayabilme,

10. Kendini müzik yoluyla ifade etme,
11. Kültürel miras ve bu çeşitliliği geliştirebilme,
12. Aktif müzik üreticisi olabilme.

Yukarıda birebir misyonların aynı olduğu yıllar ile tek bir başlık altında dizelgesel olarak sunulmuştur. Bu durumda 1969, 1971, 1989 programlarının misyonları ile 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programların misyonları ve 2006, 2007 yılına ait programların misyonları birebir aynıdır. 1968 yılına ait programın misyonları 1969, 1971, 1989 yıllarına ait programların misyonları ile benzerlik göstermektedir. 2017 yılına ait programın misyonu tüm programlar ile farklılık göstermektedir.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Programların dökümsel çözümlenmeleri açısından genel yapıları ile içeriksel çözümlenmeleri ve modelleri bakımından karşılaştırılması

Programların genel yapılarına göre karşılaştırılması

Tablo 2

Programların Genel Yapılarına Göre Karşılaştırılması

	1968	1969, 1971	1989	1994	1995, 1997, 2002	2006	2007	2017
Yürürlük Süresi	21 yıl yürürlükte kaldı(1-5. Sınıflar için)	01.07.1968 programına göre tekrar basılmıştır.	19.01.1989 tarihinde 1968 programı geliştirilerek kullanılmaya başlanmıştır ve 5 yıl yürürlükte kalmıştır.	12 yıl yürürlükte kaldı.(1-8. Sınıflar için)	22.04.1994 yılı müzik dersi öğretim programı kullanılmıştır.	1 yıl yürürlükte kaldı. (1-8. Sınıflar için)	10 yıl yürürlükte kaldı. (1-8. Sınıflar için)	2017-2018 eğitim öğretim yılında 1. Ve 5. Sınıflar için kullanıldı.2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren tüm sınıf düzeylerinde kullanılacaktır.
Ders Kitabı	-	-	-	Ders kitabı vardır.	Ders kitabı vardır.	Ders kitabı yoktur. Çalışma kitabı vardır.	Ders kitabı yoktur. Çalışma kitabı vardır.	Ders kitabı yoktur. Çalışma kitabı vardır.
Plan Niteliği	Genel bilgilerin tüm programı kapsadığı yıllık plan niteliğindedir.	Genel bilgilerin tüm programı kapsadığı yıllık plan niteliğindedir.	Genel bilgilerin tüm programı kapsadığı yıllık plan niteliğindedir.	Detaylı bilgilerin her sınıf düzeyini kapsadığı yıllık plan niteliğindedir.	Detaylı bilgilerin her sınıf düzeyini kapsadığı yıllık plan niteliğindedir.	Genel bilgilerin ve öğrenme alanlarını kapsayan yıllık plan niteliğindedir.	Genel bilgilerin ve öğrenme alanlarını kapsayan yıllık plan niteliğindedir.	Genel bilgileri ve öğrenme alanlarını kapsayan yıllık plan niteliğindedir.
Genel Amaçlar	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara detaylı olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara detaylı olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.	Genel amaçlara öz olarak yer verilmiştir.
Metin ve Tablo Yapısı	Düz metin şeklindedir.	Düz metin şeklindedir.	Düz metin şeklindedir.	Düz metin şeklindedir.	Düz metin şeklindedir.	Tablolaştırılmış şekildedir.	Tablolaştırılmış şekildedir.	Düz metin şeklindedir.
Sayfa Sayısı	16 sayfadan oluşur(kitap formatı)	16 sayfadan oluşur(kitap formatı)	15 sayfadan oluşur(kitap formatı)	249 sayfadan oluşur.(pdf formatı)	96 sayfadan oluşur.(kitap formatı)	95 sayfadan oluşur.(pdf formatı)	95 sayfadan oluşur.(pdf formatı)	45 sayfadan oluşur.(pdf formatı)
Kazanım-Hedef Sayısı	Kazanım belirtilmemiştir.	Kazanım belirtilmemiştir.	Kazanım belirtilmemiştir.	706 adet hedef mevcuttur.	714 adet hedef mevcuttur.	183 adet kazanım mevcuttur.	183 adet kazanım mevcuttur.	185 adet kazanım mevcuttur.

Tablo 2’te genel yapı bakımından incelenen programlar aynı genel yapılarına göre tek sütün halinde gösterilmiştir. Tablo 3’te 1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait programlar İlköğretim Programı başlığı içerisinde yer almaktadır. Müzik dersi Öğretim Programı adı ile oluşturulan programlar 1994 yılından itibaren olan 7 programı kapsamaktadır.1968 yılına ait genel yapı 1969,1971 programları ve 1989 programının genel yapısı ile benzer, 1994 yılına ait genel yapı 1995, 1997, 2002 programlarının genel yapısı ile benzer, 2006 ve 2007 programlarının genel yapısı da birebir aynı; ek olarak 2017 yılına ait genel yapı ile benzerdir. Tabloda görüldüğü gibi 2006 ve 2007 yıllarına ait programların çizelgesel olması bakımından benzerlik gösterdiği ancak diğer yıllara ait öğretim programlarının dizelgesel olması bakımından farklılık gösterdiği söylenebilir. 1994 yılından itibaren olan öğretim programlarında hedef davranışlar-kazanımlar ayrıca eklenmiştir.

Programların içerik çözümlmelerine göre karşılaştırılması

Tablo 3

Programların İçeriklerine Göre Karşılaştırılması

	1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Vurgulanan (Esas Alınan) Açıklamala	Esas noktası amaçlar, ilkeler ve açıklamalardır.	Esas noktası amaçlar ve açıklamalardır.	Esas noktası açıklamalar ve amaçlardır.	Esas noktası açıklamalar ve kazanımlardır.	Esas noktası kazanımlardır.
Programın Öğrenci-Öğretmen Odağı	Öğretmene verilen genel açıklamalar odaklıdır.	Öğretmene verilen genel açıklamalar odaklıdır.	Öğretmen bilgiyi hazır olarak öğrencilere aktarmaktadır.	Öğretmen kazanılması gereken davranışı yol göstererek aktarır. öğrenci bilgiyi kendi bulur.	Öğretmen gerekli kazanımları verir. Öğrenci kazanıma yönelik etkinlikler yaratır.
Girişte Yer Alan Bölümler	Şarkı seçimi Şarkı öğretimi Nota ile şarkı öğretimi Nota öğretimine giriş Çalgılar ve topluluklar Sınıf ve okulkoroları Araç-gereç Kuramsal bilgiler konuları en başta genel olarak açıklanmıştır.	Ayrını yoktur. 1989 programında sınıf bazında açıklamalara yer verilmiştir.	Konu üniteler davranış amaç Araç-gereç-kaynak Yöntem-teknik Öğrenme öğretme durumları Sınama-ölçme Örnek yönerge	Öğrenme alanı Kazanım Açıklamalar	Öğrenme alanı Kazanım
İçeriksel Konu-Ünite Başlıkları	Konular kısmında “Ders Konuları” başlığı yer almaktadır.	Konular kısmında “Ders Konuları” başlığı yer almaktadır.	Konular kısmında “Üniteler” başlığı yer almaktadır.	Öğrenme alanı temel başlık olarak kullanılmıştır.	Öğrenme alanı temel başlık olarak kullanılmıştır.
Konu-Ünite-Öğrenme Alanı ve Sınıf Düzeyleri	-1. ve 2. Sınıflar için ortak ders konuları verilmiştir. -3. , 4., ve 5. Sınıflar için ayrı ayrı ders konuları verilmiştir.		-1. , 2. Ve 3. Sınıflar için ortak üniteler verilmiştir. -4. Ve 5.sınıflar için ortak üniteler verilmiştir.	4 öğrenme alanı ortaktır. Kazanımlar her sınıf düzeyine göre farklıdır.	4 öğrenme alanı ortaktır. Kazanımlar her sınıf düzeyine göre farklıdır.
Konu-Ünite ve Öğrenme Alanının İlişkilendirilmesi	Konular ilke ve açıklamalarla özdeş olarak ilişkilendirilmiştir.	Konular ilke ve açıklamalarla özdeş olarak ilişkilendirilmiştir.	Üniteler hedeflerle ilişkilendirilmiş ve hedef davranışlar oluşturulmuştur.	Öğrenme alanları kazanımlar ile ilişkilendirilmiştir.	Öğrenme alanları kazanımlar ile ilişkilendirilmiştir.
Programların İşleniş İçerikleri	Öğrenme-öğretme durumları ve etkinlikler yer almaz.	Öğrenme-öğretme durumları ve etkinlikler yer almaz.	Öğrenme-öğretme durumları yer alır..	Etkinlik örnekleri verilmiştir.	Etkinlik örnekleri verilmemiştir.
İçeriğine Göre Günlük, Aylık ve Yıllık Planlar	Sade ve tüm sınıfları kapsayan genel bir plan niteliğindedir.(yıllık program)	Sade ve tüm sınıfları kapsayan genel bir plan niteliğindedir.(yıllık program)	Ayrıntılı günlük plani niteliğindedir.	Haftalara, aylara ve haftalara göre oluşturulmuştur.	Yıllık plan niteliğindedir.
Eğitim Modeli	Davranışçı yaklaşım model alınmıştır.	Davranışçı yaklaşım model alınmıştır.	Davranışçı yaklaşım model alınmıştır.	Yapılandırmacı yaklaşım model alınmıştır.	Yapılandırmacı yaklaşım model alınmıştır.

Tablo 3’te genel yapı bakımından incelenen programlar aynı genel yapıya göre tek sütun halinde gösterilmiştir. 2006 yılından sonra yapılan öğretim programları öğrenci odaklıdır, bu durumda 2006, 2007 ve 2017 programlarının öğrenci odaklı olması bakımından benzerlik gösterdiği, 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1997, 2002 programlarının öğretmen odaklı olması bakımından diğer üç programla farklılık gösterdiği söylenebilir. 1968, 1969, 1971, 1989, 1995, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programlar davranışçı yaklaşıma tabidir. 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar yapılandırmacı yaklaşıma tabidir. 1994 yılına ait programda kazandırılmak istenen hedef başlıkları davranış-amaç başlıkları altında sunulmuştur fakat 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlarda kazanım adı altında sunulmuştur. Bu açıdan programlar farklılık göstermektedir. 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar içerdiği etkinlik örnekleri bakımından diğer programlara göre farklılık göstermektedir.

Programların modelleri açısından karşılaştırılması

Tablo 4

Programların Modelleri Açısından Karşılaştırılmaları

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007, 2017
Müfredat Programı	Çağdaş Program

Tablo 4’te 1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait programlar Müfredat Programı şeklinde oluşturuldukları için tek bir sütun altında toplanmıştır. 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar Çağdaş Eğitim Programına göre oluşturuldukları için tek bir sütun altında toplanmıştır.

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Programların isimlerine yönelik karşılaştırılması

Tablo 5

Programların İsimlendirilmelerine Yönelik Karşılaştırmaları

Yıl	Program Adı
1968	İlkokul Programı
1969	İlkokul Programı
1971	İlkokul Programı
1989	İlkokul Programı
1994	İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı
1995	İlköğretim Okulu Programı
1997	İlköğretim Okulu Programı
2002	İlköğretim Okulu Ders Programları
2006	İlköğretim Müzik (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı
2007	İlköğretim Müzik (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı
2017	İlkokul, Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Müzik Dersi Öğretim Programı

Tablo 5’de program isimleri bakımından incelenen programlar isimleri ile karşılıklı olarak belirtilmiştir. 1968, 1969, 1971, 1989 yıllarına ait programlar ilkokul programı adı altında yer almaktadır. 1994 yılından itibaren Müzik Dersi adı altında programlar oluşturulmaya başlanmıştır. 1994 yılından sonra yayınlanan 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programlar 1994 yılında yayınlanan program değişikliğe uğramadan; ilkokul programlarının güncellenmiş hallerine göre tekrar yayınlanarak ilköğretim programları içerisinde yer almıştır. 2006 yılında yayınlanan müzik dersi öğretim programı, 2007 yılında küçük düzeltmelerle yeniden yayınlanmıştır. 2017 yılına ait müzik dersi öğretim programı isminin tamamen değiştirilmiş ve kapsadığı okul isimlerini içerdiği olması bakımından diğer 10 programa göre farklılık göstermektedir.

4. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Programların içeriksel (ünite-konu) başlıklarına yönelik karşılaştırılması

Tablo 6

Programların İçeriksel Ünite-Konu Başlıklarına Yönelik Karşılaştırılması

Yıl	Konu İfade Başlığı
1968	Ders konuları
1969	Ders konuları
1971	Ders konuları
1989	Konular/Ders konuları
1994	Ünite/konular
1995	Ünite/konular
1997	Ünite/konular
2002	Ünite/konular
2006	Öğrenme alanı/kazanımlar
2007	Öğrenme alanı/kazanımlar
2017	Öğrenme alanı/kazanımlar

Tablo 6’da görüldüğü gibi her yıla ait incelenen programının konu-ünite başlığı karşılıklı şekilde sunulmuştur. 1968, 1969 ve 1971 yılların ait programlarda konular-üniteler içeriği ders konuları başlığı altında sunulmuştur. 1989 yılına ait programda konular ya da ders konuları başlığı altında sunulmuştur. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarında içerik başlığı ünite ve ya konular başlığı altına sunulmuştur. 2006, 2007 ve 2017 yılına ait programlarda konu-ünite isimleri tamamen değiştirilerek öğrenme alanı ve ya kazanımlar adı altında sunulmuştur.

5. Alt Probleme Yönelik Bulgular

İlk beş sınıfın ünite-konularının karşılaştırılması

Tablo 7

1. Sınıfların Ünite-Konularının Karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007, 2017
Okul öncesinde çocuğun yaşayışına girmiş olan sayışma, ninni, tekerleme, oyun ezgisi gibi çocuk müzikleri	Hayatımızda oyun, hareket, ses ve müzik	Dinleme-söyleme- (çalma-2017 de yok)
Çevrede söylenen ve çocuğa her bakımdan uygun olan türküler	Hareket, konuşma, şiir ve müziğimizde hız	Müziksel algı ve bilgilenme
Komşu bölgelerin ve tümüyle bütün yurdun kolay öğrenilebilir ve eğitsel değeri olan türküleri	Konuşma, şiir ve müziğimizde gürlük	Müziksel yaratıcılık
Çeşitli konuları işleyen taklitli, hareketli kolay şarkılar	Konuşma, şiir ve müziğimizde ritim, ölçü	Müzik kültürü
Oyun şarkıları, tabiat olaylarını anlatan kolay şarkılar	Müziğimizde ezgi, biçim	
Üniteler ile ilgili şarkılar	Müziğimizde tür	
Ulusal kavramlar ve Atatürk ile ilgili yeni ve tarihi şarkılar, türküler, marşlar	Çevremiz ve müzik	
Komşu ülkelerin kolay ve seçkin şarkılarından örnekler	Atatürk ve müzik	

Tablo 7’de ünite-konular ve öğrenme alanları temalaştırılarak benzer temaların olduğu yıllar tek sütunda sunulmuştur. Bu durumda 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının ünite ve konuları benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının konu ve üniteleri benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının ünite-konuları ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir.

1968, 1969, 1971, 1989 ile 1994, 1995, 1997, 2002 programları Atatürk ve müzik ünitesi bakımından benzerlik göstermektedir. 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programının, 2006 ve 2007 programlarından farklılık gösterdiği söylenebilir.

Tablo 8

2. Sınıfların Ünite-Konularının Karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007, 2017
Okul öncesinde çocuğun yaşayışına girmiş olan sayışma, ninni, tekerleme, oyun ezgisi gibi çocuk müzikleri	Hayatımızda oyun, hareket, ses ve müzik	Dinleme-söyleme-(çalma-2017 de yok)
Çevrede söylenen ve çocuğa her bakımdan uygun olan türküler	Hareket, konuşma, şiir ve müziğimizde hız	Müziksel algı ve bilgilenme
Komşu bölgelerin ve tümüyle bütün yurdun kolay öğrenilebilir ve eğitsel değeri olan türküleri	Konuşma, şiir ve müziğimizde gürlük	Müziksel yaratıcılık
Çeşitli konuları işleyen taklitli, hareketli kolay şarkılar	Konuşma, şiir ve müziğimizde ritim, ölçü	Müzik kültürü
Oyun şarkıları, tabiat olaylarını anlatan kolay şarkılar	Müziğimizde ezgi, biçim	
Üniteler ile ilgili şarkılar	Müziğimizde tür	
Ulusal kavramlar ve Atatürk ile ilgili yeni ve tarihi şarkılar, türküler, marşlar	Çevremiz ve müzik	
Komşu ülkelerin kolay ve seçkin şarkılarından örnekler	Atatürk ve müzik	

Tablo 8’de ünite-konuları ve öğrenme alanları temalaştırılarak benzer temaların olduğu yıllar tek sütunda sunulmuştur. Bu durumda 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının ünite ve konuları benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının ünite ve konuları benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının ünite-konuları ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir. 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programının, 2006 ve 2007 programlarından farklılık gösterdiği söylenebilir.

Tablo 9

3. Sınıfların Ünite-Konularının Karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007, 2017
İlk iki sınıfta öğrenilen şarkıların tekrarı	Hayatımızda oyun, hareket, ses ve müzik	Dinleme-söyleme-(çalma-2017 de yok)
Çeşitli konularda taklitli, taklitsiz şarkılar, türküler, oyun havaları	Hareket, konuşma, şiir ve müziğimizde hız	Müziksel algı ve bilgilenme
Uygun Türk okul müziği örnekleri, tek ve iki sesli şarkılar, türküler	Konuşma, şiir ve müziğimizde gürlük	Müziksel yaratıcılık
Başka ülkelerin uygun tek ve iki sesli okul şarkıları, kanonlar	Konuşma, şiir ve müziğimizde ritim,ölçü	Müzik kültürü
Çalgı eşlikleri yazılmış şarkılar, türküler	Müziğimizde ezgi, biçim	
Müzikli oyunlarda geçen şarkılar, ront şarkılar, masal şarkıları	Müziğimizde tür	
Solo-koro için düzenlenmiş şarkı ve türküler	Çevremiz ve müzik	
	Atatürk ve müzik	

Tablo 9’da ünite-konuları ve öğrenme alanları temalaştırılarak benzer temaların olduğu yıllar tek sütunda sunulmuştur. Bu durumda 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının ünite-konuları benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının ünite-konuları benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının ünite-konuları ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir. 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programının, 2006 ve 2007 programlarından farklılık gösterdiği söylenebilir.

Tablo 10

4. Sınıfların Ünite-Konularının ve Öğrenme Alanlarının Karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007, 2017
Daha önceki sınıflarda öğrenilmiş şarkıların tekrarı	Hayatımızda müzik ve müziksel çevremiz	Dinleme-söyleme-(çalma-2017 de yok)
Değişik bölgelerin değişik karakterdeki uygun halk türküleri ve çocuk şarkıları	Müziğimizde ses	Müziksel algı ve bilgilenme
Halk müziği temeline dayanarak yapılmış olan tek ve çok sesli okul şarkıları	Müziğimizde ritim ve ezgi	Müziksel yaratıcılık
Kahramanlık şarkıları, destan tarzında türküler	Müziğimizde vuruş ve ölçü	Müzik kültürü
Değişik ülkelerin okul müziklerinden seçilen örnekler, kanonlar	Müziğimizde hız	
Ünlü bestecilerin çocuklar için yazdıkları şarkılardan örnekler	Müziğimizde gürlük	
	Müziğimizde biçim	
	Müziğimizde tür	

Tablo 10’de ünite-konular ve öğrenme alanları temalaştırılarak benzer temaların olduğu yıllar tek sütunda sunulmuştur. Bu durumda 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının ünite-konuları benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının ünite-konuları benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının ünite-konuları ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir. 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programı diğer programlardan farklılık gösterdiği söylenebilir.

Tablo 11

5. Sınıfların Ünite-Konularının Karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007, 2017
Tek ve çok sesli halk türküleri	Hayatımızda müzik ve müziksel çevremiz	Dinleme-söyleme-(çalma-2017 de yok)
Tek ve çok sesli çocuk ve okul şarkıları	Müziğimizde ses	Müziksel algı ve bilgilenme
Tek ve çok sesli eski ve yeni ulusal şarkılar, marşlar	Müziğimizde ritim ve ezgi	Müziksel yaratıcılık
Dünya çocuk şarkılarından seçmeler	Müziğimizde vuruş ve ölçü	Müzik kültürü
Çocuk yaşayışı ile ilgili kanonlar	Müziğimizde hız	
Müzikli oyun şarkıları, masal türküleri, ront şarkıları	Müziğimizde gürlük	
	Müziğimizde biçim	
	Müziğimizde tür	

Tablo 11’de ünite-konularının ve öğrenme alanları temalaştırılarak benzer temaların olduğu yıllar tek sütunda sunulmuştur. Bu durumda 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının ünite-konularının benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının ünite-konuları benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının ünite-konuları ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir. 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programının, 2006 ve 2007 programlarından farklılık gösterdiği söylenebilir.

6. Alt Probleme Yönelik Bulgular

İlk beş sınıf için örnek olarak her üniteden / öğrenme alanından seçilen kazanımlar bakımından karşılaştırılması

Tablo 12

Birinci Sınıf İçin Öğrenme Alanından / Ünitelerden Seçilen İlk Kazanımların Karşılaştırılması

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencileri ilkökul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli bir ulusal şarkı dağarcığına sahip kılmak	Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli milli bir şarkı dağarcığına sahip olurlar.	Çevresindeki ses kaynaklarını tanıyabilme	Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.	Ortama uygun müzik dinleme ve yapma kurallarını uygular.

Tablo 12’de görüldüğü gibi benzer kazanımlar içeren yıllar tek sütun altında toplanmıştır. 1968 yılına ait 1. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanım aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanım aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanım da aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanım 2006 ve 2007 kazanımı ile benzerdir. 2017 yılına ait kazanım tüm programlarda geçen ilk kazanımlardan farklıdır.

Tablo 14

*İkinci Sınıf İçin Öğrenme Alanından / Ünitelerden Seçilen İlk Kazanımların**Karşılaştırılması*

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencileri ilkokul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli bir ulusal şarkı dağarcığına sahip kılma.	Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli milli bir şarkı dağarcığına sahip olurlar.	Çevresindeki varlıkların seslerini ayırt eder.	Ses ve nefes çalışmaları yapar.	Ses ve nefes çalışmaları yapar.

Tablo 14'te görüldüğü gibi benzer kazanımlar içeren yıllar tek sütun altında toplanmıştır. 1968 yılına ait 2. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2006 ve 2007 yıllarına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır.

Tablo 15

*Üçüncü Sınıf İçin Öğrenme Alanından / Ünitelerden Seçilen İlk Kazanımların**Karşılaştırılması*

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencileri ilkokul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli bir ulusal şarkı dağarcığına sahip kılma.	Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli milli bir şarkı dağarcığına sahip olurlar.	Sesin oluşumunda hareketin gerekli olduğunu anlayabilme.	Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.	Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Tablo 15'te görüldüğü gibi benzer kazanımlar içeren yıllar tek sütun altında toplanmıştır. 1968 yılına ait 3. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2006 ve 2007 yıllarına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır.

Tablo 16

*Dördüncü Sınıf İçin Öğrenme Alanından / Ünitelerden Seçilen İlk Kazanımların**Karşılaştırılması*

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencileri ilkokul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli bir ulusal şarkı dağarcığına sahip kılma.	Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli milli bir şarkı dağarcığına sahip olurlar.	İlindeki özel gün ve haftalardaki müzik etkinliklerinin farkında olur.	Sesin oluşumunu bilir.	Birlikte söyleme kurallarına uyar.

Tablo 16’da görüldüğü gibi benzer kazanımlar içeren yıllar tek sütun altında toplanmıştır. 1968 yılına ait 4. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2017 yılına ait kazanım diğer tüm kazanımlardan farklılık göstermektedir.

Tablo 17

*Beşinci Sınıf İçin Öğrenme Alanından / Ünitelerden Seçilen İlk Kazanımların**Karşılaştırılması*

1968	1969, 1971, 1989	1994, 1995, 1997, 2002	2006, 2007	2017
Öğrencileri ilkokul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli bir ulusal şarkı dağarcığına sahip kılma.	Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli milli bir şarkı dağarcığına sahip olurlar.	Müziğin hayatımızdaki önemini kavrar.	İstiklal Marşı nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	İstiklal Marşı nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.

Tablo 17’de görüldüğü gibi benzer kazanımlar içeren yıllar tek sütun altında toplanmıştır. 1968 yılına ait 5. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait kazanım diğer yıllara ait kazanımlar ile farklılık göstermektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

1. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Programların vizyonlarına göre karşılaştırılmalarından ulaşılan sonuçlar

- ✓ 1969, 1971,1989 yıllarına ait programların vizyonları ile 1994, 1995, 1997, 2002 yıllarına ait programların vizyonları ve 2006, 2007 yıllarına ait programların vizyonları tamamen aynı olduğu,
- ✓ 1968 yılına ait vizyonlar ile 1969, 1971 ve 1989 programlarının vizyonlarının benzer ve 2006, 2007 ile 2017 yıllarının vizyonlarının benzer olduğu, 2017 yılına ait vizyonlar ise önceki yıllarda yapılan vizyonlardan yola çıkılarak oluşturulduğu,
- ✓ Genel olarak her yeni öğretim yılında devreye giren öğretim programı bir önceki yıllarda yazılmış olan vizyon maddelerine göre şekillendirilmiş ya da geliştirilmiştir ve eklemelerde bulunulmuştur. Nadiren de olsa kelime ya da cümle farklılıkları ile değişiklikler yapılmıştır. Buna göre 1968, 1994, 2006 yıllarında yapılmış öğretim programları kendinden sonra gelen yıllara örnek bir şablon sunmuştur. 2017 yılında oluşturulan öğretim programının vizyonu 2006 yılına ait vizyonlar temel alınarak şekillendirildiği,
- ✓ 2017 programında geçen “Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak” cümlesi 21. Yüzyıl ile gelişen teknolojiye müzik derslerinde de yararlanabilmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu cümlenin olumlu sonuçları olduğu gibi olumsuz sonuçları da doğmuştur. “21. yüzyılda baş döndürücü hız kazanan teknolojik gelişmelerin, müzik teknolojisi ve sanatını da doğrudan etkilediği bir gerçektir. Teknolojik gelişmelerle birlikte müziğin asıl kaynağından yani geleneğe bağlı özel ses kaynaklarından, mekanik ses kaynaklarına doğru süratle değişim gösterdiği muhakkaktır. Bir anlamda geleneğe bağlı ses kaynakları yavaş yavaş

terk edilirken müzik teknolojisi ön plana çıkmaktadır. Bu durum, geleneğe bağlı kalarak ve ondan beslenerek müzik teknolojisini eğitim sürecinde kullanma ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır” MEB. TTKB, Müzik Dersi Öğretim Programı, 2017”

- ✓ 2006 yılına ait programda geçen “Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.” cümlesi 2017 programında “Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır” cümlesi ile değiştirilmiştir. Bu değişikliğe ilişkin olarak Türk müziğine verilen önemin arttırılmak istendiği ve Atatürk ilke ve inkılaplarına ilişkin bilgilerin müzik derslerinde yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Programların misyonlarına göre karşılaştırılmalarında ulaşılan sonuçlar

1969, 1971, 1989 yıllarına ait programların misyonları ile 1994, 1995, 1997, 2002 yıllarına ait programların misyonları ve 2006, 2007 yıllarına ait programların misyonlarının tamamen aynı olduğu,

1968 yılına ait misyonlar ile 1969, 1971 ve 1989 programlarının misyonlarının benzer

2. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Programların genel yapılarına göre karşılaştırılmasının sonuçları

- ✓ 1969, 1971, 1989 yılları programları aynıdır. 1994, 1995, 1997, 2002 aynıdır ve 2006, 2007 yıllarına ait programlar da aynıdır.
- ✓ 1968, 1994, 2006 yıllarında yapılmış olan öğretim programları, sonraki yıllarda yayınlanan ilkokul programları ya da müzik dersi öğretim programlarında değişime uğramadan tekrar yayınlanmıştır.
- ✓ 2006 yılında ders kitabı kaldırılarak çalışma kitapları oluşturulmuştur. 2017 yılında tekrar müzik dersi kitapları oluşturulmuştur. 2006 ve 2007 yıllarında dağıtılmış olan çalışma kitabı öğrenciler açısından verimsiz bir sonuç oluşturmuştur. İmkan yetersizliği ve öğretmen yetersizliği gibi durumlar öğrencilerin bilgiye ulaşmasını engellediği için çalışma kitabında yer alan alıştırma, boşluk doldurma ve etkinlikler, yeterli bilgi öğrenciye aktarılamadığı için verimli görülmemiştir.

- ✓ 1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait programlar ilköğretim programı içerisinde yer aldığı için vizyonlar (genel amaçlar) kısa olarak verilmiştir. 1994 yılından itibaren olan programlar “Müzik Dersi Öğretim Programı” başlığı altında oluşturulduğu için vizyonlar (genel amaçlar) ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.
- ✓ 2006 ve 2007 programları çizelgesel; diğer tüm programlar dizelgesel şekilde yayınlanmıştır.
- ✓ “Kazanım” kelimesi ilk olarak 1994 yılına ait programda “amaç-davranış” adı ile verilmiştir. 2006, 2007 ve 2017 programlarında “kazanım” kelimesi kullanılmıştır. Diğer programlarda kazanım, hedef-davranış başlıkları yer almamaktadır.
- ✓ 1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarında şarkı seçimi, şarkı öğretimi, çalgılar ve çalgı toplulukları, araç-gereçler, kuramsal bilgiler ile ilgili genel bilgiler verilmiştir. 1994 yılında öğrenme-öğretme durumları başlığı altında tüm süreç örneklenerek sunulmuştur. 2006, 2007 yılında kazanımlar ve açıklamalar ile alakalı kısa önergeler sunulurken 2017 programında kazanım başlığı ve kazanımın sonucuna gitmede yardımcı olacak birkaç örnek davranış-etkinlik sunulmuştur.

Sonuç olarak;

1968 yılına ait genel yapı 1969, 1971 programları ve 1989 programının genel yapısı ile benzer, 1994 yılına ait genel yapı 1995, 1997, 2002 programlarının genel yapısı ile benzer, 2006 ve 2007 programlarının genel yapısı da birebir aynı; ek olarak 2017 yılına ait genel yapı ile benzerdir.

Programların içeriğine göre karşılaştırılmasının sonuçları

- ✓ 1968, 1969, 1971, 1989 yıllarına ait programlarda dikkat çeken ilk metin ilkeler ve açıklamalar, 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programların dikkat çekici metin ise amaçlardır. 2006, 2007 ve 2017 yıllarında dikkat çeken bölüm kazanımlar olmuştur.
- ✓ 1968, 1969, 1971, 1989 yıllarına ait programlarda öğretmen için sınıf seviyesi farketmeksizin açıklamalarda bulunulmuştur. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarında hazırlanan müzik dersi öğretim programında, öğretmenin öğrenciye vermesi gereken bilgiler hazır şekilde program içinde sunulmuştur. 2006, 2007 ve 2017 yılında ise öğrencinin bilgiye ulaşması için öğretmen aracı görevi görmektedir.
- ✓ 2006 yılından sonra yapılan öğretim programları öğrenci odaklıdır, bu durumda 2006, 2007 ve 2017 programlarının öğrenci odaklı olması bakımından benzerlik

gösterdiği, 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1997, 2002 programlarının öğretmen odaklı olması bakımından diğer üç programla farklılık gösterdiği söylenebilir.

- ✓ 1968, 1969, 1971, 1989, 1995, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programlar davranışçı yaklaşıma tabidir. 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar yapılandırmacı yaklaşıma tabidir.
- ✓ 1994 yılına ait programda kazandırılmak istenen hedef başlıkları davranış-amaç başlıkları altında sunulmuştur fakat 2006,2007 ve 2017 yıllarına ait programlarda kazanım adı altında sunulmuştur. Bu açıdan programlar farklılık göstermektedir. 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar içerdiği etkinlik örnekleri bakımından diğer programlara göre farklılık göstermektedir.

Programların modellerine göre karşılaştırılmasının sonuçları

1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait programlar Müfredat Programı şeklinde oluşturulmuştur. 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 yıllarına ait programlar Çağdaş Eğitim Programına göre oluşturulmuştur. 1968 yılından 1994 yılına kadar olan programlar ilköğretim programı içerisinde yer almaktadır. O zaman yaşanan sisteme göre bu programlar müfredat programı kalıplarına göre yazılmıştır. Değişen ve gelişen Türk Eğitim Sisteminin etkisiyle birlikte 1994 ve sonrası yıllara ait programlarda müzik dersi öğretim programı kendine özel bir şekilde yayınlanmıştır. 1994 yılından sonraki programlarda geleneksel eğitim anlayışının insanların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması durumundan dolayı çağdaş eğitim anlayışına geçilmiştir.

3. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Programların isimlerine yönelik karşılaştırılması

1968, 1969, 1971, 1989 yıllarına ait programlar “İlkokul Programı” adı altında yer almaktadır. 1994 yılından itibaren “İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı” altında programlar oluşturulmaya başlanmıştır.1994 yılından sonra yayınlanan 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait programlar 1994 yılında yayınlanan program değişikliğe uğramadan; ilköğretim programlarının güncellenmiş hallerine göre tekrar yayınlanarak “İlköğretim Okulu Programı” içerisinde yer almıştır.2006 yılında yayınlanan “İlköğretim Müzik(1-8.Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”, 2007 yılında küçük düzeltmelerle yeniden yayınlanmıştır. 2017 yılına ait müzik dersi öğretim programı isminin 2 kademe ve bir özel isim okul adından

oluşturularak “İlkokul, Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Müzik Dersi Öğretim Programı” adı ile değiştirildiği görülmüştür.

4. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Programların İçeriksel (Konu-Ünite) Başlıklarına Yönelik Karşılaştırılması

- ✓ 1968, 1969 ve 1971 yılların ait programlarda konular-üniteler içeriği “Ders Konuları” başlığı altında sunulmuştur.
- ✓ 1989 yılına ait programda “Konular” ya da “Ders Konuları” başlığı altında sunulmuştur.
- ✓ 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarında içerik başlığı “Ünite” ve ya “Konular” başlığı altına sunulmuştur.
- ✓ 2006, 2007 ve 2017 yılına ait programlarda konu-ünite isimleri tamamen değiştirilerek “Öğrenme Alanı” ve ya “Kazanımlar” adı altında sunulmuştur.

Sonuç olarak; 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarında “Ders Konuları-Konular” içeriksel başlık olarak ortak görülmektedir. 2006 yılından itibaren ise içerik başlığı tamamen değiştirilerek “Öğrenme Alanı” ve “Kazanımlar” halini almıştır.

5. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

İlk beş sınıfın konu-ünitelerinin karşılaştırılması

- ✓ Bütün sınıf düzeylerinde; 1968, 1969, 1971 ve 1989 programlarının konu ve üniteleri benzer, 1994, 1995, 1997 ve 2002 programlarının konu ve üniteleri benzer, 2006, 2007 ve 2017 programlarının konu- ünite ve öğrenme alanları benzerdir denilebilir.
- ✓ 2006 ve 2007 programlarında yer alan öğrenme alanlarından “dinleme-söyleme-çalma” 2017 programında “Dinleme-Söyleme” olarak değiştirilmiştir. Bu açıdan 2017 programının, 2006 ve 2007 programlarından farklılık gösterdiği söylenebilir.
- ✓ 1968, 1969, 1971 ve 1989 yıllarında yer alan “Ulusal kavramlar ve Atatürk ile ilgili yeni ve tarihi şarkılar, türküler, marşlar” 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarında yer alan “Atatürk ve Müzik” konuları benzerlik göstermektedir. 2006, 2007 ve 2017 programlarında müzik kültürü öğrenme alanı içerisinde Atatürk konusu ile alakalı kazanımlar yer almaktadır. Fakat kazanım içerisinde yer aldığı için ünite isimleri bakımından bir benzerlik görülmemektedir.

6. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

İlk beş sınıf için örnek olarak her üniteden / öğrenme alanından seçilen kazanımlar bakımından karşılaştırılması

- ✓ 1968 yılına ait 1. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanım aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanım aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanım da aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanım 2006 ve 2007 kazanımı ile benzerdir. 2017 yılına ait kazanım tüm programlarda geçen ilk kazanımlardan farklıdır.
- ✓ 1968 yılına ait 2. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2006 ve 2007 yıllarına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır.
- ✓ 1968 yılına ait 3. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2006 ve 2007 yıllarına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır.
- ✓ 1968 yılına ait 4. Sınıf kazanımı 1969, 1971 ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar da aynıdır. 2017 yılına ait kazanım diğer tüm kazanımlardan farklılık göstermektedir.
- ✓ 1968 yılına ait 5. Sınıf kazanımı 1969, 1971, ve 1989 yıllarına ait kazanım ile benzerlik göstermektedir. 1969, 1971 ve 1989 yılına ait kazanımlar aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yılına ait kazanımlar aynıdır. 2006 ve 2007 yılına ait kazanımlar 2017 yılına ait kazanım ile aynıdır. 1994, 1995, 1997 ve 2002 yıllarına ait kazanım diğer yıllara ait kazanımlar ile farklılık göstermektedir.

Öneriler

- Öteden beri yazılmış müzik öğretim programlarının en işlevsel yönlerinin yapılacak yeni programlarda göz önünde bulundurulması,
- Programların mutlaka farklı bölgelerde görev yapan, programı uygulayan öğretmenlerin görüşleri ışığında hazırlanması,
- Birden fazla programı uygulamış deneyimli öğretmenlerin ve yeni öğretmenlerin interaktif olarak önerilerinin alınması,
- İlk dört sınıf müzik dersine de müzik öğretmenlerinin girmesi,
- Programlar yenilenirken ülkenin ihtiyaçları, teknolojideki gelişmeler, ülke değerleri-kültürü göz önünde bulundurularak ve gelişime katkı sağlayacak yeni bilgi,değer ve sanatsal estetik kaygılarıyla oluşturup, programı uygulayan müzik öğretmenleri tarafından ez az bir yıl denenerek teyidi alındıktan sonra onanması,
- Program hazırlama sürecinde öğretmenlerin görüşlerinin ön planda tutulması,
- Sık değişen programlar eğitimde istikrarı sarstığı için hazırlanan programların mutlaka program değerlendirme aşamalarına uygun olarak güncellenmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Albuz, A. ve Demirel, S. (2019). 2009 ortaöğretim müzik dersi öğretim programı ile 2018 ortaöğretim müzik dersi öğretim programının karşılaştırılmalı kuramsal çerçeve analizi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 146-156 <https://dergipark.org.tr/download/article-file/679511> sayfasından erişilmiştir.
- Arıcı (2011) . *2006 İlköğretim Müzik Programının Uzman Ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi* , Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı , Doktora Tezi, İstanbul.
- Çelenk, K. (2010). *Keman öğretiminde vibrato becerisinin geliştirilmesine yönelik deneysel bir çalışma (Gazi Üniversitesi örneği)*. Yayımlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirci, B. (2009). *2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. (2003). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem.
- Erden, M. (1998). *Eğitimde program değerlendirme*. (3. Baskı), Ankara: Anı.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. (Beşinci Baskı), Ankara:, Yelken Tepe.
- Gençoğlu, F. (2013). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Bilişsel Alan Kazanımlarına Ulaşma Düzeyinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- İlhan, Ö. (2009). *Atatürk kültürü*. Ankara: Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). *Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar müzik dersi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Özçelik (1987), *Eğitim programları ve öğretim (genel öğretim yöntemi)*. Ankara: ÖSYM.

Sönmez, V. (2011). *Bireysel program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Ankara: Anı.

Toraman (2013) , *Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Programında Yer Alan Müzik Dersine Yönelik Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları Ve Öğretim Bilim Dalı ,Yüksek Lisans Tezi, Denizli.

Uçan, A. (1992-1993). *Müzik eğitiminde program çözümleme*. Doktora Programı Ders Notu Özeti. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

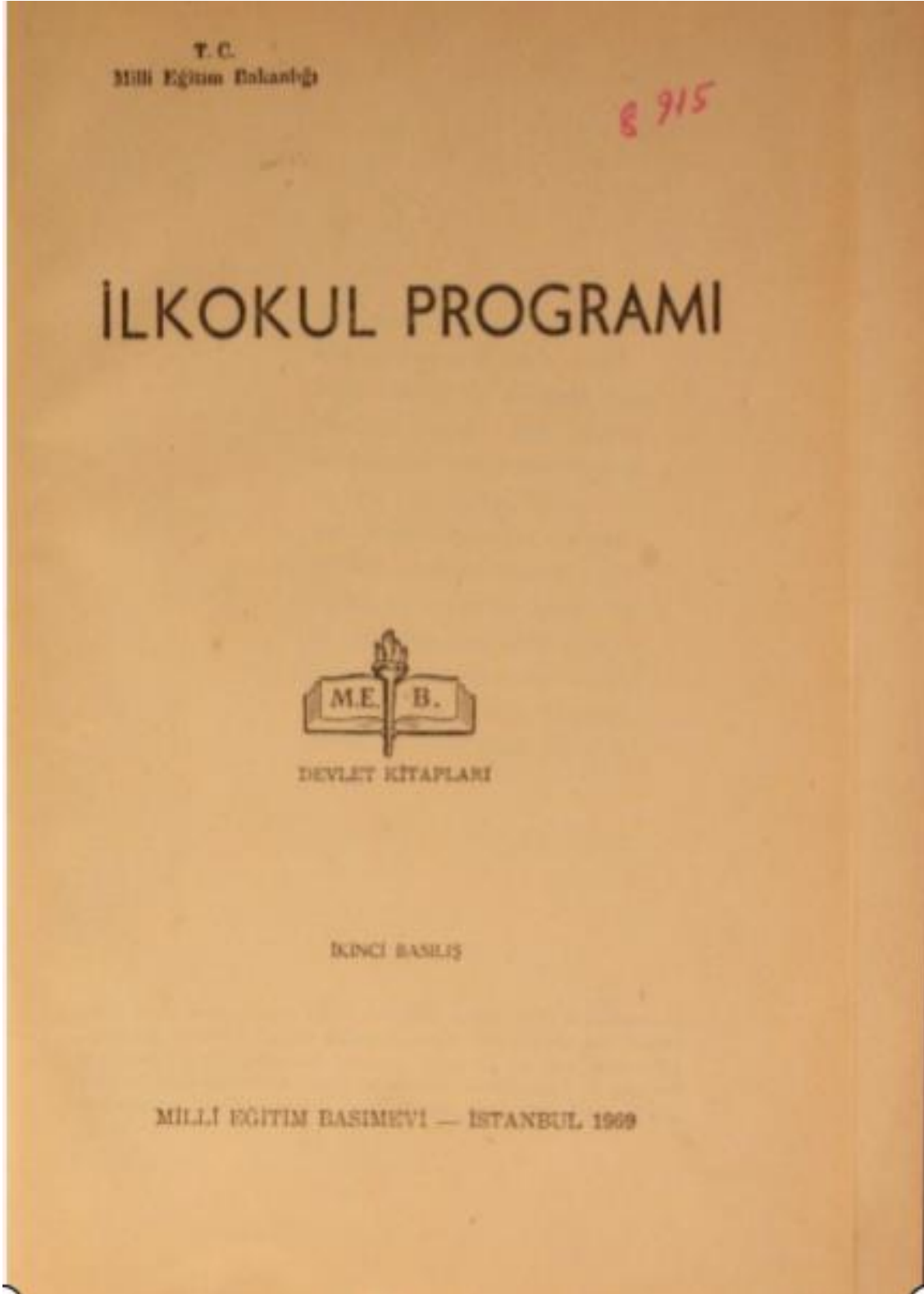
Varış, F. (1985). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.

Varış, F. (1996). *Eğitimde program geliştirme “teoriler, teknikler”*. Ankara: Alkım.

EKLER

Ek 1. Kitap Şeklinde Ulaşılan 1969, 1971, 1989, 2002, 2006, 2017 İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programların Kapakları

T.C.
Milli Eğitim Bakanlığı

11343

İLKOKUL PROGRAMI

DEVLET KİTAPLARI

MILLİ EĞİTİM BASİMEVİ — İSTANBUL 1971

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

14629

889/13

İLKOKUL PROGRAMI

850 178

MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — İSTANBUL 1989

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

17/55

06/1001

İLKÖĞRETİM OKULU PROGRAMI

ANKARA 1995

18021
1625/3

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İLKÖĞRETİM OKULU PROGRAMI

DÖRDÜNCÜ BASIŞ

ANKARA 1997

18849/2

110/4

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İLKÖĞRETİM OKULU DERS PROGRAMLARI

1. SINIF

Millî Eğitim Basımevi - İstanbul, 2002

İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI VE KILAVUZU
(1 – 8. SINIFLAR)

ANKARA – 2006

İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI
(1 – 8. SINIFLAR)

ANKARA – 2006

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MÜZİK DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

Ankara - 2017

Ek 2. 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2007

Programlarının Genel Amaçları

1968 Genel Amaçlar

Okul müzik eğitiminin genel amacına uygun olarak, ilkokulda gerçekleştirilecek müzik eğitimi amaçları şunlardır:

1. Öğrencileri ilkokul çerçevesinde, çevresel verilerden başlayarak tek ve çok sesli ulusal bir şarkı dağarcığına sahip kılmak;
2. Öğrencilerin tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile sorumluluk duygusu kazanmasına yardımcı olmak;
3. Öğrencilerin yaratma yeteneklerini ve anlatım güçlerini arttırmak;
4. Müzik yoluyla üniteleri daha etkin kılmak;
5. Öğrencilerin okul içi ve okul dışı yaşantılarını zenginleştirmek ve onlarda zamanlarını müzikle değerlendirme istek ve alışkanlığını kuvvetlendirmek;
6. Müzik yoluyla öğrencilere ulusal ve evrensel sanat değerlerini tanıtmak, benimsetmek ve sevdirmek;
7. Böylece çevresel müzik kalkınmasının ve yurt çapında müzik gelişmesinin temeli olmak; çağdaş türk müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandıracak bir ortamın yaratılmasını sağlamaya çalışmak.

1969 Genel Amaçlar

Müzik dersi ile öğrenciler,

1. Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli şarkı dağarcığına sahip olur.
2. Tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile sorumluluk duygusu kazanır.
3. Yaratma yetenekleri ve anlatım güçleri gelişir.
4. Okul içi-okul dışı tecrübeleri zenginleşir, zamanlarını müzikle değerlendirmek için istek ve alışkanlık kazanır.
5. Milli evrensel sanat değerlerini tanıır, benimser ve sever.
6. Böylece çevre müzik kalkınmasında ve yurt çapında müzik gelişiminde etkili olabilirler; Çağdaş Türk Müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandıracak bir ortamın yaratılmasında görüş kazanır.

1971 Genel Amaçlar

Müzik dersi ile öğrenciler,

1. Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli şarkı dağarcığına sahip olur.
2. Tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile sorumluluk duygusu kazanır.
3. Yaratma yetenekleri ve anlatım güçleri gelişir.
4. Okul içi-okul dışı tecrübeleri zenginleşir, zamanlarını müzikle değerlendirmek için istek ve alışkanlık kazanır.
5. Milli evrensel sanat değerlerini tanıır, benimser ve sever.
6. Böylece çevre müzik kalkınmasında ve yurt çapında müzik gelişiminde etkili olabilirler; Çağdaş Türk Müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandıracak bir ortamın yaratılmasında görüş kazanır.

1989 Genel Amaçlar

1. Sesini kullanma becerisi
2. Müzik dinleme alışkanlığı geliştirme
3. Ritm duygusunu geliştirme

4. Tek ve toplu iş yapma alışkanlığı kazanabilme
5. Boş zamanlarını müzikle değerlendirebilme
6. Kendi seviyesine uygun bir melodiyi seslendirmeye isteklilik gücü
7. Duyu organlarını müzik yönünden daha fonksiyonel hale getirebilme

Müzik dersi ile öğrenciler,

1. Çevre imkanlarından başlayarak tek ve çok sesli şarkı dağarcığına sahip olur.
2. Tek ve toplu iş yapma alışkanlığı ile sorumluluk duygusu kazanır.
3. Yaratma yetenekleri ve anlatım güçleri gelişir.
4. Okul içi-okul dışı tecrübeleri zenginleşir,zamanlarını müzikle değerlendirmek için istek ve alışkanlık kazanır.
5. Milli evrensel sanat değerlerini tanır,benimser ve sever.
6. Böylece çevre müzik kalkınmasında ve yurt çapında müzik gelişiminde etkili olabilirler; Çağdaş Türk Müziğinin doğmasını ve yayılmasını hızlandıracak bir ortamın yaratılmasında görüş kazanır.

1995 Genel Amaçlar

İlköğretim kurumları müzik dersi genel amaçları;

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel,ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilme
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksiz olandan ayırt edebilme
13. Çevresi ile müziksel iletişimde ve etkileşimde bulunabilme
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilme
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme
18. Müzik yapma,dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilme
20. Düzeyine uygun tekerleme,sayışma,ninni,şarkı,türkü,marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme
24. Müzik yazısını doğru yazabilme
25. Başta İstiklal Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme
30. Müzik yapmaya istekli olabilme

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilmek
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme
38. Müzik yoluyla sevgi,paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme
42. Bilinçli bir müzik dinleyecisi olabilme
43. Müzik kültürünü genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme
44. Ulusal birliğimizi,bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

1997 Genel Amaçlar

İlköğretim kurumları müzik dersi genel amaçları;

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel,ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilme
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksiz olandan ayırt edebilme
13. Çevresi ile müziksel iletişimde ve etkileşimde bulunabilme
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilme
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme
18. Müzik yapma,dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilme
20. Düzeyine uygun tekerleme,sayışma,ninni,şarkı,türkü,marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme
24. Müzik yazısını doğru yazabilme
25. Başta İstiklal Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme
30. Müzik yapmaya istekli olabilme

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilmek
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme
38. Müzik yoluyla sevgi,paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme
42. Bilinçli bir müzik dinleyecisi olabilme
43. Müzik kültürünü genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

2002 Genel Amaçlar

İlköğretim kurumları müzik dersi genel amaçları;

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel,ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilme
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksiz olandan ayırt edebilme
13. Çevresi ile müziksel iletişimde ve etkileşimde bulunabilme
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilme
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme
18. Müzik yapma,dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilme
20. Düzeyine uygun tekerleme,sayışma,ninni,şarkı,türkü,marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme
24. Müzik yazısını doğru yazabilme
25. Başta İstiklal Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme
30. Müzik yapmaya istekli olabilme

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme
38. Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme
42. Bilinçli bir müzik dinleyecisi olabilme
43. Müzik kültürünü genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

2006 Genel Amaçlar

Müzik öğretiminin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
2. Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkan tanımak,
3. Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
4. Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
5. Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
6. Müzik yoluyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
7. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirmek,
8. Bireysel ve toplu olarak, değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine imkan sağlamak,
9. Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
10. Türkçe'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
11. İstiklal Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun söylemelerini sağlamak,
12. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
13. Milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
14. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

2017 Genel Amaçlar

1. Müzik Dersi Öğretim Programı'nın amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'n da ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne uygun olarak öğrencilerin;
2. Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
3. Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
4. Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
5. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
6. Kişilik ve öz güven gelişimlerine katkı sağlamak,
7. Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
8. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,

9. Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
10. Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
11. Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
12. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
13. İstikll Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
14. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
15. Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
16. Atatürk'n Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır.

Ek 3. 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2007

Programlarının Açıklamaları

1968 Açıklamalar

12. Bilinenden bilinmeyene,yakından uzağa gitmek,
13. Müzikten bilgiye gitmek,
14. Müziği yaşayışa katmak,
15. Müzik eğitiminde bütünlük,
16. Müzikten yararlanma,
17. Ses ve çalgı müziğinin el ele yürütülmesi,
18. Yaratma duygusu ve yeteneğinin geliştirilmesi,
19. Çocuğa kendi sesini sevdirmeye ve ses eğitimi,
20. Kulak eğitimi,
21. Zevk eğitimi ve sanata yönelme,
22. Müzik eğitiminde çevreyle bağlantı kurmak

1969 Açıklamalar

1. Bilinenden bilinmeyene,yakından uzağa gitmek,
2. Müzikten bilgiye gitmek,
3. Müziği yaşayışa katmak,
4. Müzik eğitiminde bütünlük,
5. Müzikten yararlanma,
6. Ses ve çalgı müziğinin el ele yürütülmesi,
7. Yaratma duygusu ve yeteneğinin geliştirilmesi,
8. Çocuğa kendi sesini sevdirmeye ve ses eğitimi,
9. Kulak eğitimi,
10. Zevk eğitimi ve sanata yönelme,
11. Müzik eğitiminde çevreyle bağlantı kurmak

1971 Açıklamalar

1. Bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa gitmek,
2. Müzikten bilgiye gitmek,
3. Müziği yaşayışa katmak,
4. Müzik eğitiminde bütünlük,
5. Müzikten yararlanma,
6. Ses ve çalgı müziğinin el ele yürütülmesi,
7. Yaratma duygusu ve yeteneğinin geliştirilmesi,
8. Çocuğa kendi sesini sevdirmeye ve ses eğitimi,
9. Kulak eğitimi,
10. Zevk eğitimi ve sanata yönelme,
11. Müzik eğitiminde çevreyle bağlantı kurmak

1989 Açıklamalar

1. Bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa gitmek,
2. Müzikten bilgiye gitmek,
3. Müziği yaşayışa katmak,
4. Müzik eğitiminde bütünlük,
5. Müzikten yararlanma,
6. Ses ve çalgı müziğinin el ele yürütülmesi,

7. Yaratma duygusu ve yeteneğinin geliştirilmesi,
8. Çocuğa kendi sesini sevdirmeye ve ses eğitimi,
9. Kulak eğitimi,
10. Zevk eğitimi ve sanata yönelme,
11. Müzik eğitiminde çevreyle bağlantı kurmak

1994 Açıklamalar

1. Bu program ilköğretim kurumlarındaki sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. İlköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim çağı çocuğunun müziksel gelişimi birlikte göz önünde bulundurularak program Birinci Devre(1.2.3. sınıf) , İkinci Devre (4.5. sınıf) ve Üçüncü Devre (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.
3. Müzik dersi programının birinci ve ikinci devreleri, mihver derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi eksenini üzerine de oturtulmuştur.
4. Programda müzik dersi ile mihver dersler arasındaki bütünlüğün yanısıra, hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmıştır.
5. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri ve ya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.
6. Bu programda müzik dersleri, mihver ve diğer derslerle ilişkileri yanısıra müzik alanının kendi özellikleri de gözeticilerle konular üniteler halinde belirlenmiştir.
7. Bu program ilköğretim çağı çocuklarının tümünü “ Genel Müzik Eğitimi” almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programda, ülkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin hepsine yer veren , milli birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmıştır.
9. Program müzik dersinin , müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinışsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.
10. Programın birinci ve ikinci devrelerinde yer alan “Çevremiz ve Müzik”, ile “Atatürk’ümüz ve Müzik” üniteleri esnek ünitelerdir. Bu üniteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.
11. Programın özellikle birinci ve ikinci devrelerinde öğrenci için ülkemizde yapılması planlanan “ Vurmalı Ezgi Çalgısı” ön görülmektedir. Bunun yanısıra öğrencilerin ilgilerini ve çevre özellikleri de göz önünde bulundurularak diğer çocuk çalgılarının da kullanılması beklenmektedir.
12. Müzik derslerini, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olmadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun mekanlarda yapılabilir.
13. Programda , ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel,devinışsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrıştırılmıştır.
14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel öğretim yöntemlerinin yanında “ Çözümleme,yaratma,sorma-cevaplama,yeniden bulma,örnekleme,anlatma,tartışma,öyküleme gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre de yer verilmiştir.

15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli “yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme” gibi ilkeler esas alınmalıdır.
16. Program öğelerinden “öğretme-öğrenme” durumları (işleniş) ile “sınama-ölçme durumları”na ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmiştir. “Değerlendirme” ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile , son ünitesinin bitiminde yer verilmiştir.
17. Programda , ses ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde ele alınması ilke edilmiştir. Ünitelere göre sınıf ve öğrenci düzeyine uygun , eğitici niteliği yüksek, ezgi-söz uyumu (prozodisi) doğru , ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapılmasına elverişli olmasına dikkat edilmelidir.
18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının sözünden , ezgisinden ve ya ritminden yola çıkılarak genellikle “bütün-parça-bütün” yöntemi uygulanabilir. Ancak , yeri geldikçe “parçadan bütüne “ yönteminden yararlanılabilir.
19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince “ yaratıcı çalışmalar”a yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak “ oyunlaştırma” ya özen gösterilmelidir.
20. Şarkı öğretimi , birinci devrenin ilk iki yılında daha çok “işitme” yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol , diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. “Müzik yazısı yoluyla “ (notasından) şarkı öğretimi ise , en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.
21. Ses değişimi (mutasyon) döneminde öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritim eğitimine ağırlık verilmelidir.
22. Derslerin işlenişi, kesinlikle müzik yapma(söyleme,çalma,yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir çalgı ile başlayıp, yine bir .algı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğretilen şarkı ile başlanıp, yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkıların birbirini izlemesi ile programda öngörülen “etkin bir şarkı dağarcığı” oluşturulabilir.
23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri,dersin genel akışı ve işlenişi çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok , küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.
24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesi gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına , geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.
25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun , her müzik dersi programın “ amaçlar,davranışlar,öğretme-öğrenme durumları(işleniş),sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri” ögelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.
26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim kurumlarını esas amakla birlikte, bu genel çerçeve içinde müzik ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkökul,ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir niteliktedir.

1995 Açıklamalar

1. Bu program ilköğretim kurumlarındaki sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. İlköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim çağı çocuğunun müziksel gelişimi birlikte göz önünde bulundurularak program Birinci Devre(1.2.3. sınıf) , İkinci Devre (4.5. sınıf) ve Üçüncü Devre (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.
3. Müzik dersi programının birinci ve ikinci devreleri, mihver derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi ekseni üzerine de oturtulmuştur.
4. Programda müzik dersi ile mihver dersler arasındaki bütünlüğün yanısıra, hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmıştır.
5. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri ve ya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.
6. Bu programda müzik dersleri, mihver ve diğer derslerle ilişkileri yanısıra müzik alanının kendi özellikleri de gözetilerek konular üniteler halinde belirlenmiştir.
7. Bu program ilköğretim çağı çocuklarının tümünü “ Genel Müzik Eğitimi” almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programda, ülkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin hepsine yer veren , milli birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmıştır.
9. Program müzik dersinin , müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.
10. Programın birinci ve ikinci devrelerinde yer alan “Çevremiz ve Müzik”, ile “Atatürk’ümüz ve Müzik” üniteleri esnek ünitelerdir. Bu üniteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.
11. Programın özellikle birinci ve ikinci devrelerinde öğrenci için ülkemizde yapılması planlanan “ Vurmalı Ezgi Çalgısı” ön görülmektedir. Bunun yanısıra öğrencilerin ilgilerini ve çevre özellikleri de göz önünde bulundurularak diğer çocuk çalgılarının da kullanılması beklenmektedir.
12. Müzik derslerini, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olmadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun mekanlarda yapılabilir.
13. Programda , ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel,devinişsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrıştırılmıştır.
14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel öğretim yöntemlerinin yanında “ Çözümleme,yaratma,sorma-cevaplama,yeniden bulma,örnekleme,anlatma,tartışma,öyküleme gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre de yer verilmiştir.
15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli “yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme” gibi ilkeler esas alınmalıdır.

16. Program öğelerinden “öğretme-öğrenme” durumları (işleniş) ile “sınama-ölçme durumları”na ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmiştir. “Değerlendirme” ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile , son ünitesinin bitiminde yer verilmiştir.
17. Programda , ses ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde ele alınması ilke edilmiştir. Ünitelere göre sınıf ve öğrenci düzeyine uygun , eğitici niteliği yüksek, ezgi-söz uyumu (prozodisi) doğru , ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapılmasına elverişli olmasına dikkat edilmelidir.
18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının sözünden , ezgisinden ve ya ritminden yola çıkılarak genellikle “bütün-parça-bütün” yöntemi uygulanabilir. Ancak , yeri geldikçe “parçadan bütüne “ yönteminden yararlanılabilir.
19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince “ yaratıcı çalışmalar”a yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak “ oyunlaştırma” ya özen gösterilmelidir.
20. Şarkı öğretimi , birinci devrenin ilk iki yılında daha çok “işitme” yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol , diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. “Müzik yazısı yoluyla “ (notasından) şarkı öğretimi ise , en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.
21. Ses değişimi (mutasyon) döneminde öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritim eğitimine ağırlık verilmelidir.
22. Derslerin işlenişi, kesinlikle müzik yapma(söyleme,çalma,yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir çalgı ile başlayıp, yine bir .algı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğretilen şarkı ile başlanıp, yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkıların birbirini izlemesi ile programda öngörülen “etkin bir şarkı dağarcığı” oluşturulabilir.
23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri,dersin genel akışı ve işlenişi çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok , küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.
24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesi gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına , geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.
25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun , her müzik dersi programın “ amaçlar,davranışlar,öğretme-öğrenme durumları(işleniş),sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri” öğelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.
26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim kurumlarını esas amakla birlikte, bu genel çerçeve içinde müzik ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkokul,ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir niteliktedir.

1997 Açıklamalar

1. Bu program ilköğretim kurumlarındaki sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. İlköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim çağı çocuğunun müziksel gelişimi birlikte göz önünde bulundurularak program Birinci Devre(1.2.3. sınıf) , İkinci Devre (4.5. sınıf) ve Üçüncü Devre (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.

3. Müzik dersi programının birinci ve ikinci devreleri, mihver derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi ekseni üzerine de oturtulmuştur.
4. Programda müzik dersi ile mihver dersler arasındaki bütünlüğün yanısıra, hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmıştır.
5. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri ve ya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.
6. Bu programda müzik dersleri, mihver ve diğer derslerle ilişkileri yanısıra müzik alanının kendi özellikleri de gözetilerek konular üniteler halinde belirlenmiştir.
7. Bu program ilköğretim çağı çocuklarının tümünü “ Genel Müzik Eğitimi” almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programda, ülkemizde yaşıyan belli bağlı müzik türlerinin hepsine yer veren , milli birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmıştır.
9. Program müzik dersinin , müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekteşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.
10. Programın birinci ve ikinci devrelerinde yer alan “Çevremiz ve Müzik”, ile “Atatürk’ümüz ve Müzik” üniteleri esnek ünitelerdir. Bu üniteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.
11. Programın özellikle birinci ve ikinci devrelerinde öğrenci için ülkemizde yapılması planlanan “ Vurmalı Ezgi Çalgısı” ön görölmektedir. Bunun yanısıra öğrencilerin ilgilerini ve çevre özellikleri de göz önünde bulundurularak diğer çocuk çalgılarının da kullanılması beklenmektedir.
12. Müzik derslerini, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olmadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun mekanlarda yapılabilir.
13. Programda , ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel,devinişsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrıştırılmıştır.
14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel öğretim yöntemlerinin yanında “ Çözümleme,yaratma,sorma-cevaplama,yeniden bulma,örnekleme,anlatma,tartışma,öyküleme gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre de yer verilmiştir.
15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli “yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme” gibi ilkeler esas alınmalıdır.
16. Program öğelerinden “öğretme-öğrenme” durumları (işleniş) ile “sınama-ölçme durumları”na ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmiştir. “Değerlendirme” ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile , son ünitesinin bitiminde yer verilmiştir.
17. Programda , ses ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde ele alınması ilke edilmiştir. Ünitelere göre sınıf ve öğrenci düzeyine uygun , eğitici niteliği yüksek, ezgi-söz uyuşumu (prozodisi) doğru , ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapılmasına elverişli olmasına dikkat edilmelidir.

18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının sözünden, ezgisinden ve ya ritminden yola çıkılarak genellikle “bütün-parça-bütün” yöntemi uygulanabilir. Ancak, yeri geldikçe “parçadan bütüne “ yönteminden yararlanılabilir.
19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince “ yaratıcı çalışmalar”a yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak “ oyunlaştırma” ya özen gösterilmelidir.
20. Şarkı öğretimi , birinci devrenin ilk iki yılında daha çok “işitme” yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol , diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. “Müzik yazısı yoluyla “ (notasından) şarkı öğretimi ise , en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.
21. Ses değişimi (mutasyon) döneminde öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritim eğitimine ağırlık verilmelidir.
22. Derslerin işlenişi, kesinlikle müzik yapma(söyleme,çalma,yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir çalgı ile başlayıp, yine bir .algı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğretilen şarkı ile başlanıp, yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkıların birbirini izlemesi ile programda öngörülen “etkin bir şarkı dağarcığı” oluşturulabilir.
23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri,dersin genel akışı ve işlenişi çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok , küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.
24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesi gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına , geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.
25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun , her müzik dersi programın “ amaçlar,davranışlar,öğretme-öğrenme durumları(işleniş),sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri” öğelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.
26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim kurumlarını esas amakla birlikte, bu genel çerçeve içinde müzik ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkokul,ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir niteliktedir.

2006, 2007 Yıllarına Ait Misyonlar

7. Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci temelinde işlenmelidir.
8. Öğrenci çekinik olmamalı, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak bir şekilde katılabilmelidir.
9. Öğrenilecek her beceri ve bilgi, kesin olarak hayatın içerisinde kullanılabilir ve işlevsel yönlü olmalıdır.
10. Programda sürekli olarak bilişsel kazanımların yer alması yerine, kişilerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine yönelik kazanımlara önem verilmelidir.
11. Öğrenilen her bilgi, mutlaka uygulanabilir ve basit şekilde olmalıdır.
12. Müzik dersi sadece yaşanarak ve yaşatılarak işlenir. Dolayısıyla her derste olabildiğince, müziğin tüm boyutlarına yer vermeye çalışılmalıdır.

2017 Açıklamalar

Müzik Dersi Öğretim Programı:

1. Dinleme-Söyleme
2. Müziksel Algı ve Bilgilenme

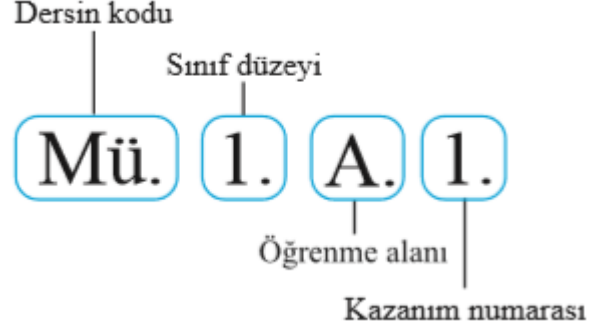
3. Müziksel Yaratıcılık

4. Müzik Kültürü olarak 4 temel öğrenme alanından oluşmaktadır.

Öğretmen, öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmasını sağlamak için anlatım, soru-cevap, röportaj, münazara, araştırma-inceleme, oyun, drama, yaparak-yaşayarak öğrenme, üretme, görev paylaşımı, sergileme gibi çeşitli öğretim yöntemlerini kullanmalıdır. Dinleme, ritimleme, doğaçlama yapma ve toplu söyleme gibi özel müzik öğretim yöntemleri, öğrencilerin Müzik dersini sevmeleri ve dersin etkili bir şekilde işlenmesi için ayrı bir öneme sahiptir. Öğretmen, bu öğretim yöntemleri ve öğrenme alanlarını esas alarak uygulamada aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluklarını göz önünde bulundurarak bireysel ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, öğrencileri aktifleştirecek etkinlikler planlanmalıdır. Çevre şartları da göz önünde bulundurularak öğrenme ortamlarının motive edici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen gösterilmelidir.
- Öğrencilerin araştırma-inceleme ve bilgiye ulaşmasında bilişim teknolojilerinden faydalanmaları hususuna dikkat edilmelidir.
- Kazanımlar, öğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerler olup öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak bütün sınıf düzeyinde sunulmuştur. Bu kazanımlar, sarmal bir yapıya sahip olup işleniş sırası, sınıf düzeyi doğrultusunda öğretmen tarafından belirlenmelidir.
- Dersin işlenişinde belirli gün ve haftalarda, ilgili kazanımlarla gerekli ilişkilendirmeler yapılmalıdır.
- Bu derste teori amaç değil araçtır. Temel müzik eğitiminde hedeflenen, öğrencilere müzik zevki kazandırmak, öğrencilerin sanat ve estetik algılarını geliştirmek olmalıdır.
- Dersin işleniş sırasında Program'da yer alan aynı sınıf seviyesindeki farklı öğrenme alanlarının kazanımları öğrencilerin gelişim düzeyleri de göz önünde bulundurularak birlikte ele alınmalıdır. (Örneğin: 1. sınıf Mü.1.A.2. ile Mü.1.D.1. kazanımları)
- Program uygulanırken öğrencilerin değerleri kazanmasına özen gösterilmeli, tüm kazanımlar ilgili değerlerle eşleştirilmeli ve örtük program anlayışından hareketle dersler işlenmelidir.
- Öğrencilerin eğitim öğretim sürecini bir bütün olarak tamamlamaları için Müzik dersi işlenirken diğer dersler ile ilişkilendirmeler göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin sağlık ile ilgili şarkılar Hayat Bilgisi, millî ve manevi değerleri yansıtan marşlar Sosyal Bilgiler, nota süreleri ve değerleriyle ilgili konular Matematik, ritimle hareketler Beden Eğitimi ve Spor dersi vb. ilişkilendirmeler yapılabilir.
- Öğrencilerin her sınıf düzeyinde okul şarkıları, türkü, şarkı vb. söyleme etkinliklerinden dengeli olarak sekiz eser seslendirmeleri beklenir.
- Nörobilim ve müzik psikolojisi bilim dallarında yapılan güncel çalışmalar çalgı eğitiminin beyin farklı işlev gören bölgelerini geliştirdiğini ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla çalgı eğitimi her sınıf düzeyinde yeterli derecede gerçekleştirilmelidir.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olacak kazanımlar için gerekli temel yaşam becerilerinin geliştirilmesine önem verilmeli ve etkinlikler bu anlayışla hazırlanmalıdır.
- Müzik dersinin, zevkli ve eğlenceli bir şekilde işlenerek öğrencilerin kazanımlara ulaşabilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar öğrenme alanlarına göre numaralandırılmıştır. Kazanımlar; ders kodu, sınıf düzeyi, öğrenme alanı ve kazanım numarası olarak ifade edilmiş ve aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Ek 4. 1968, 1969, 1971, 1989, 1994, 1995, 1997, 2002, 2006, 2007 ve 2017 Yıllarına Ait Olan İlkokul-İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programları'nın Kopyaları Cd İçinde Aşağıda Yer Almaktadır.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..